

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

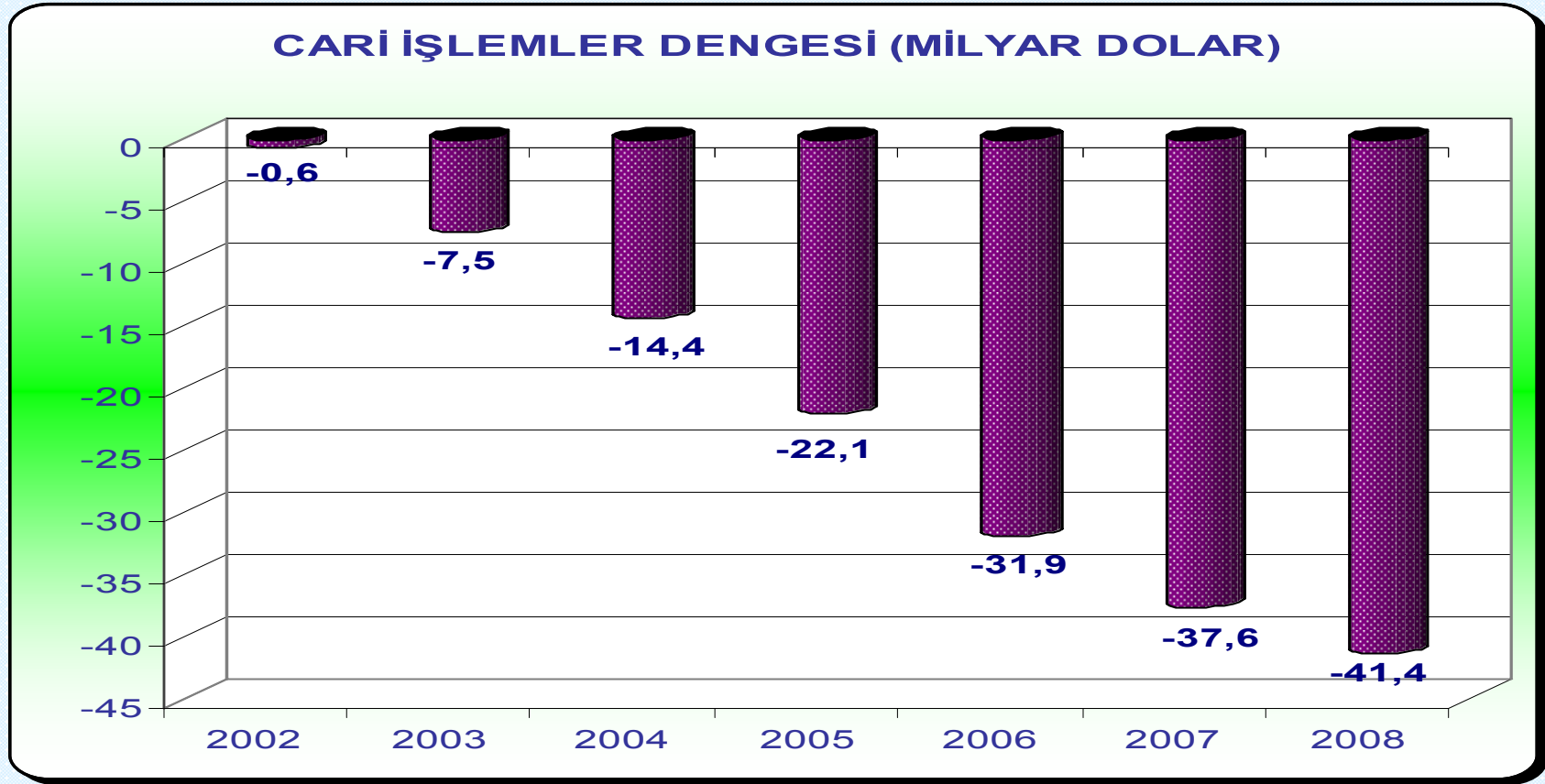
RAKAMLARLA TÜRKİYE
2002-2008

ENDER YORGANCILAR
EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ŞUBAT 2009

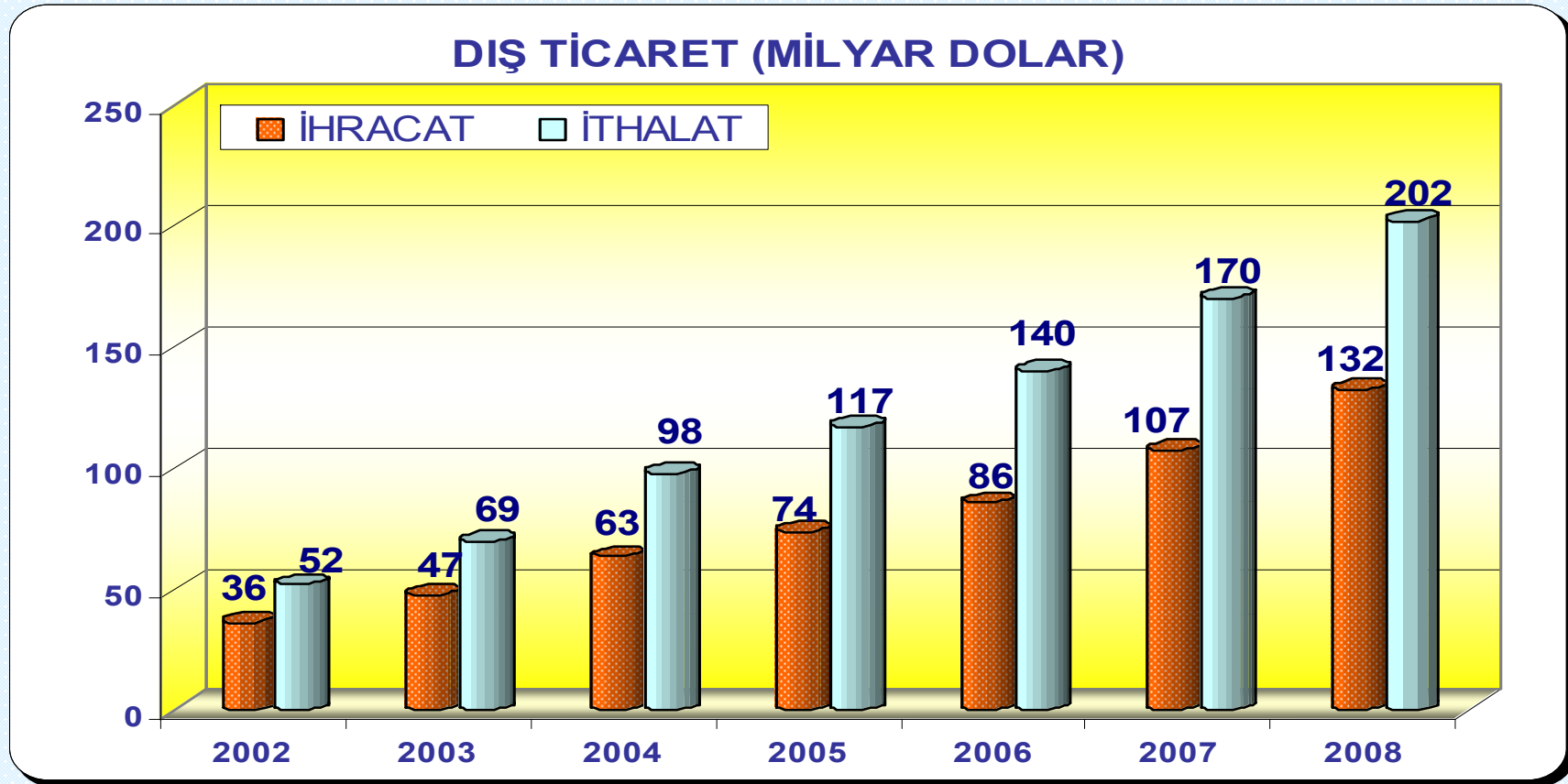
İTHALATIN İHRACATTAN DAHA FAZLA ARTMASI DÖVİZ AÇIĞINI YANI CARİ AÇIĞI BÜYÜTMEKTEDİR. CARİ İŞLEMLER AÇIĞI KAPATILMAYA ÇALIŞILDIKÇA DIŞ BORÇ ARTMAKTADIR. %19'LUK ARTIŞLA 2007 YILINI 38 MİLYAR DOLARLA KAPAYAN CARİ AÇIĞIN GELDİĞİ SEVİYE ÇOK ÖNEMLİDİR.

2008 YILINDA CARİ AÇIK 41,4 MİLYAR \$ OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR.

Kaynak: Merkez Bankası

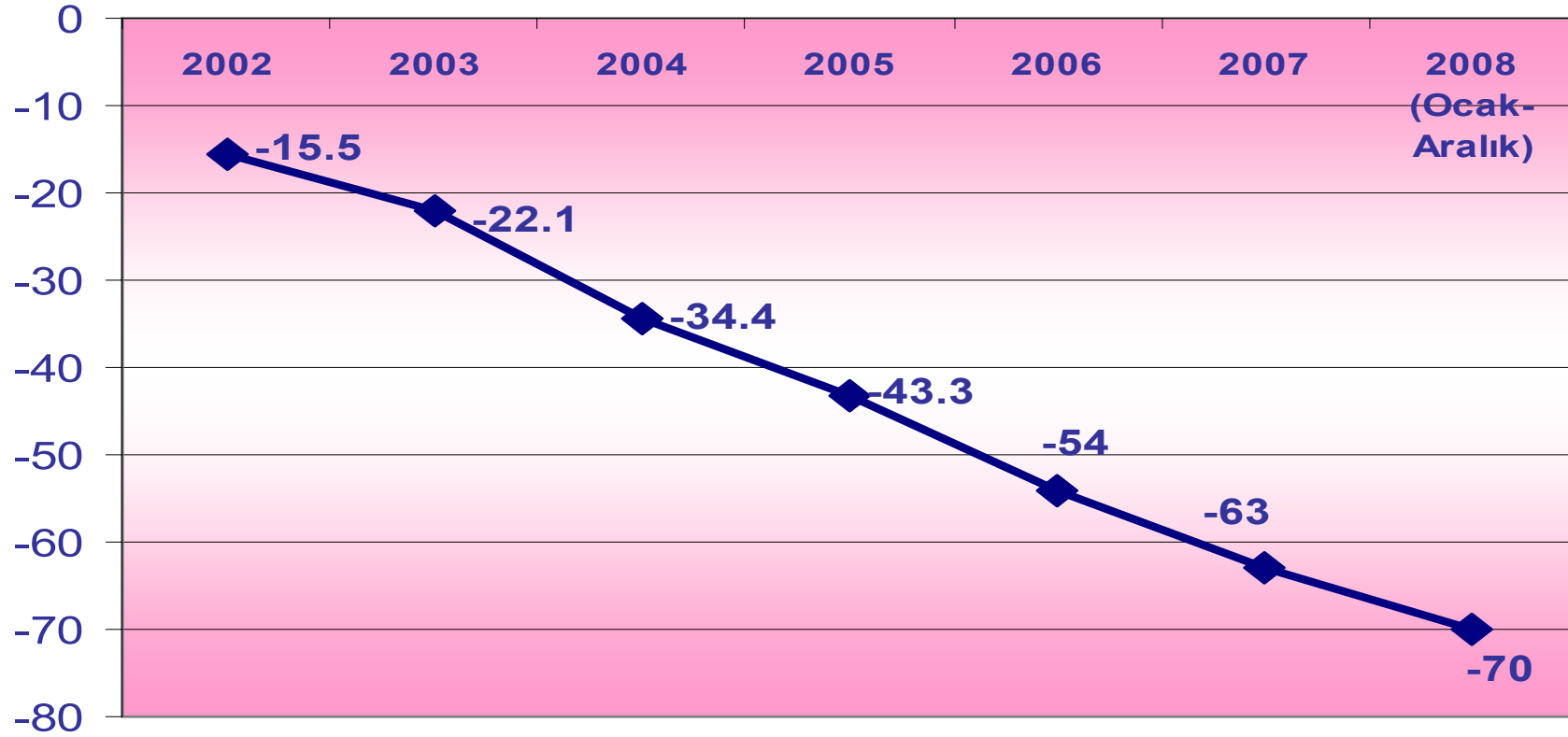
TÜRKİYE'NİN DIŞARDAN SATIN ALDIĞI ÜRÜNLERİN TOPLAM BEDELİ YANI İTHALAT; 2002-2008 DÖNEMİNDE %288 ORANINDA ARTARKEN, DIŞARIYA SATILAN ÜRÜNLERİN TOPLAM BEDELİ YANI İHRACAT; % 267 ORANINDA ARTMIŞTIR. YILLAR İTİBARI İLE GİDEREK İTHALATA NE KADAR BAĞIMLI BİR ÜLKE OLDUĞUMUZU İTHALATIN İHRACATTAN DAHA FAZLA ARTMASINDAN ÇOK NET GÖREBİLİYORUZ. 2007 YILINDA 170 MİLYAR \$ İTHALAT YAPILMIŞ İKEN, 2008 YILINDA 202 MİLYAR \$ İTHALAT GERÇEKLEŞMİŞTİR.

Kaynak: TÜİK

İHRACAT RAKAMINDAN İTHALAT RAKAMININ FARKI ALINARAK BULUNAN DIŞ TİCARET AÇIĞI, 2002 YILINDA 15,5 MİLYAR İKEN, 2008 YILINDA 70 MİLYAR DOLARA ULAŞMIŞTIR. DIŞ TİCARET AÇIĞININ BÜYÜMESİ CARİ AÇIĞI DA TETİKLEMEKTEDİR. BU NEDENLE DE İTHALATIN DAHA KONTROLLÜ YÜKSELMESİ VE AÇIĞIN KAPANMASI SAĞLANMALIDIR.

DIŞ TİCARET AÇIĞI (MİLYAR DOLAR)

Kaynak: TÜİK

İHRACAT, 2002 YILINDA İTHALATIN YÜZDE 69'UNA, 2007 YILINDA YÜZDE 63'ÜNE DENK GELMEKTEDİR. İHRACATIN ATAK YAPMASIYLA BİRLİKTE İTHALATI KARŞILAMA ORANI 2008 YILINDA %65,4 OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR.

İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI (%)

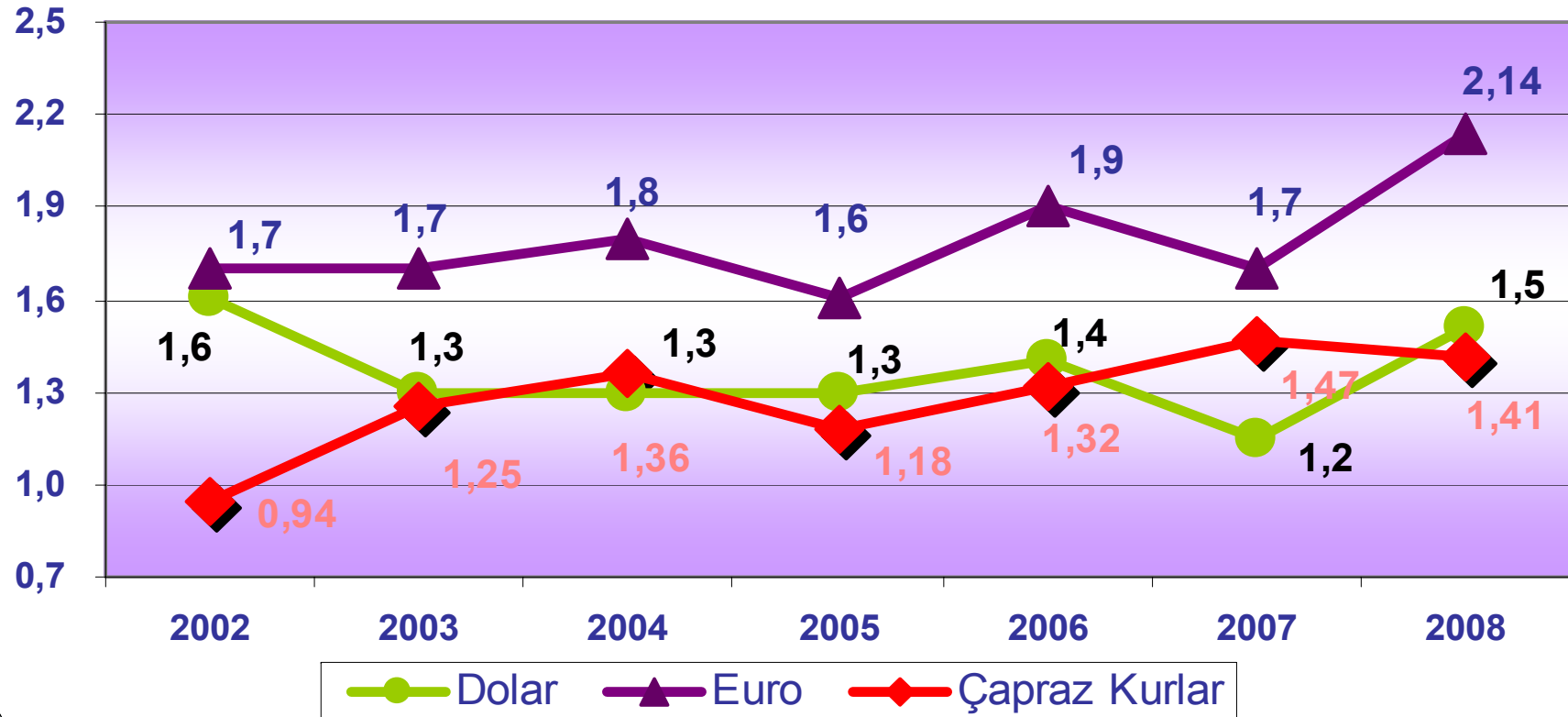
2002 : % 69

2007 : % 63

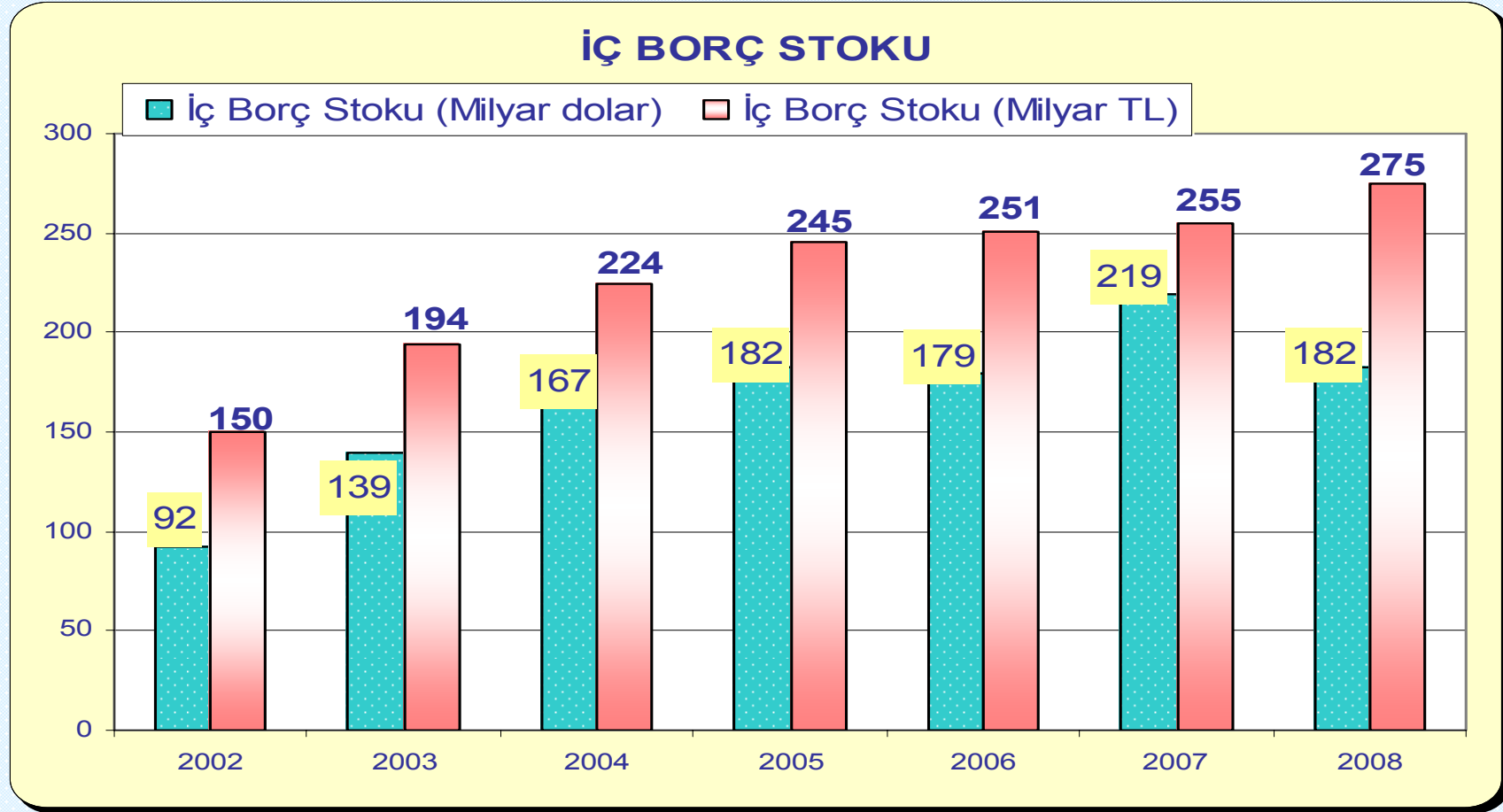
2008 : % 65

**DÜŞÜK KURA RAĞMEN İHRACATIMIZIN ARTIYOR OLMASI
DOLARIN EURO KARŞISINDA DAHA FAZLA DEĞER
KAYBETMESİNDEN KAYNAKLANMAKTADIR.
2002 YILINDA 1'E-1 OLAN PARİTE BUGÜN 1'E-1.5'A
DAYANMIŞTIR.**

DÖVİZ VE ÇAPRAZ KURLAR

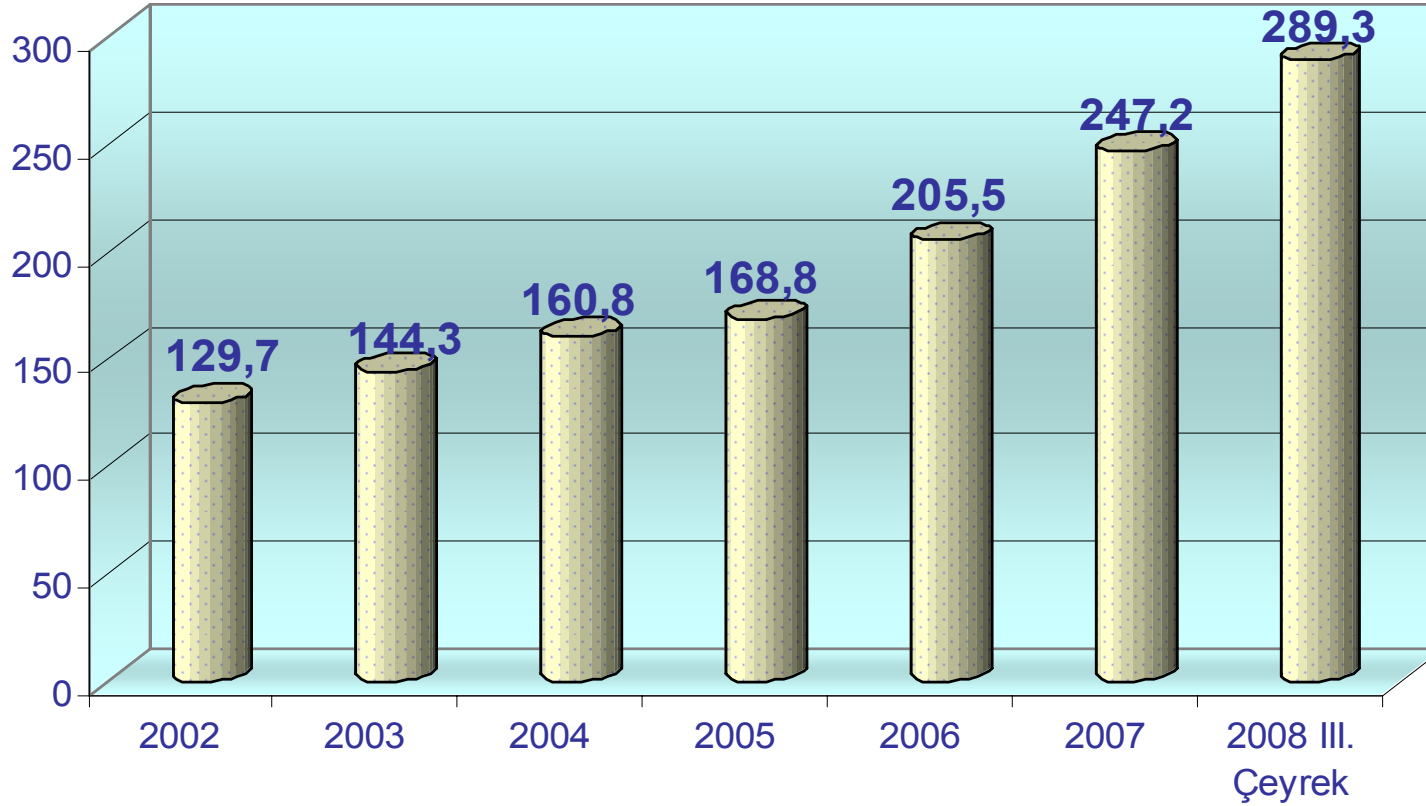

MERKEZ BANKASI, KAMU BANKALARI, TMSF VE DİĞER KAMU İLE PİYASADAN İHRAÇ EDİLEN SENETLERİN TUTARI OLAN İÇ BORÇTAKİ ARTIŞ, DIŞ BORCA NAZARAN YILLAR İTİBARI İLE DAHA AZ ORANDA ARTMIŞTIR. 2002-2008 DÖNEMİNDE TOPLAM İÇ BORÇTA %83'LÜK ARTIŞ GERÇEKLEŞMİŞ OLUP; 2008 YILINDA 274,8 MİLYAR TL'YE YÜKSELMİŞTİR.

MERKEZ BANKASI, KAMU VE ÖZEL SEKTÖRÜN YURTDIŞINDAN ALDIĞI KREDİLERİN TOPLAM TUTARI OLAN DIŞ BORÇTAKİ ARTIŞ, 2002 YILINDAN BU YANA %122'DİR. ÖZELLİKLE SON İKİ YILDAKİ ARTIŐLAR TEHLİKEYİ GÖZLER ÖNÜNE SERMEKTEDİR.

DIŞ BORÇ STOKU (MİLYAR DOLAR)

Kaynak: Hazine

TOPLAM BORÇ

2002 : 222 MİLYAR \$

2008 : 471 MİLYAR \$

2002-2008 DÖNEMİNDE

İÇ BORÇTA : %83 ARTIŞ

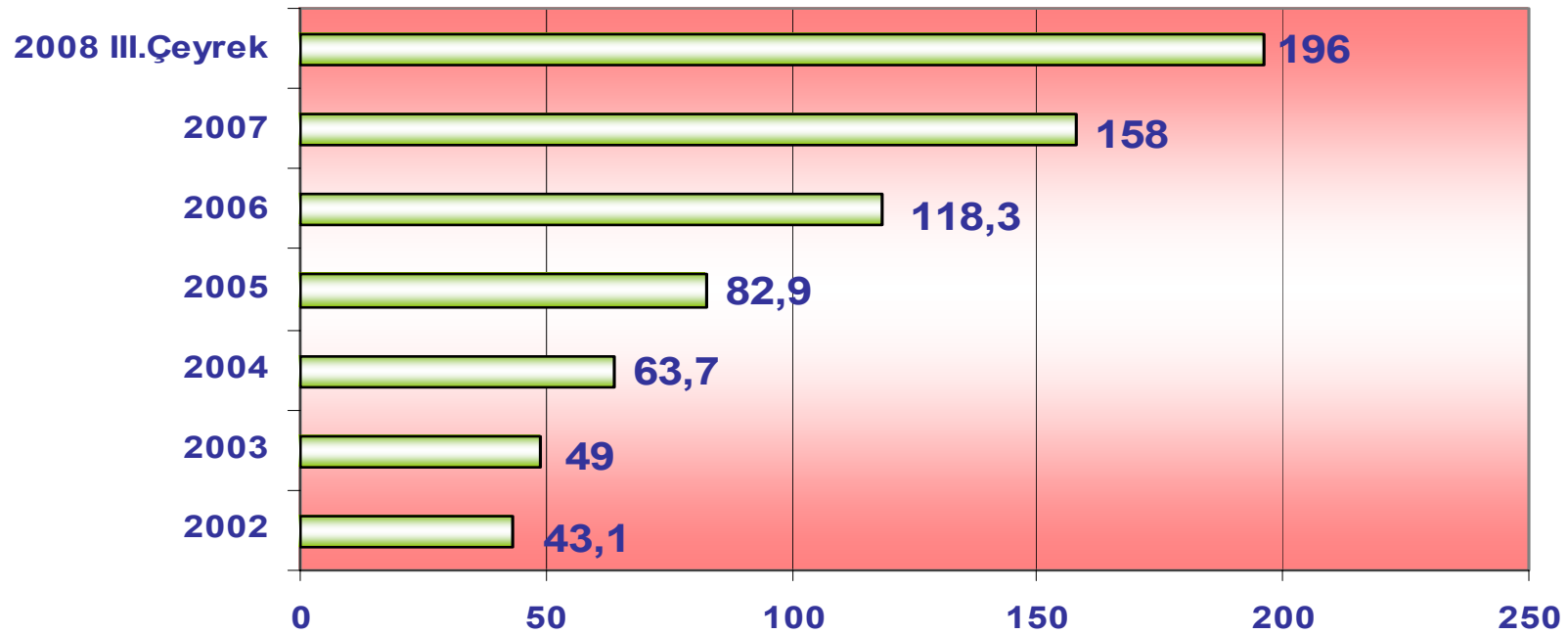
DIŞ BORÇTA : %122 ARTIŞ

**ÖZEL SEKTÖRÜN
DIŞ BORCUNDA : %356 ARTIŞ**

ÖZEL SEKTÖR DIŞ BORCUNDA; 2002-2008 DÖNEMİNDE %356 ARTIŞ GERÇEKLEŞMİŞTİR.

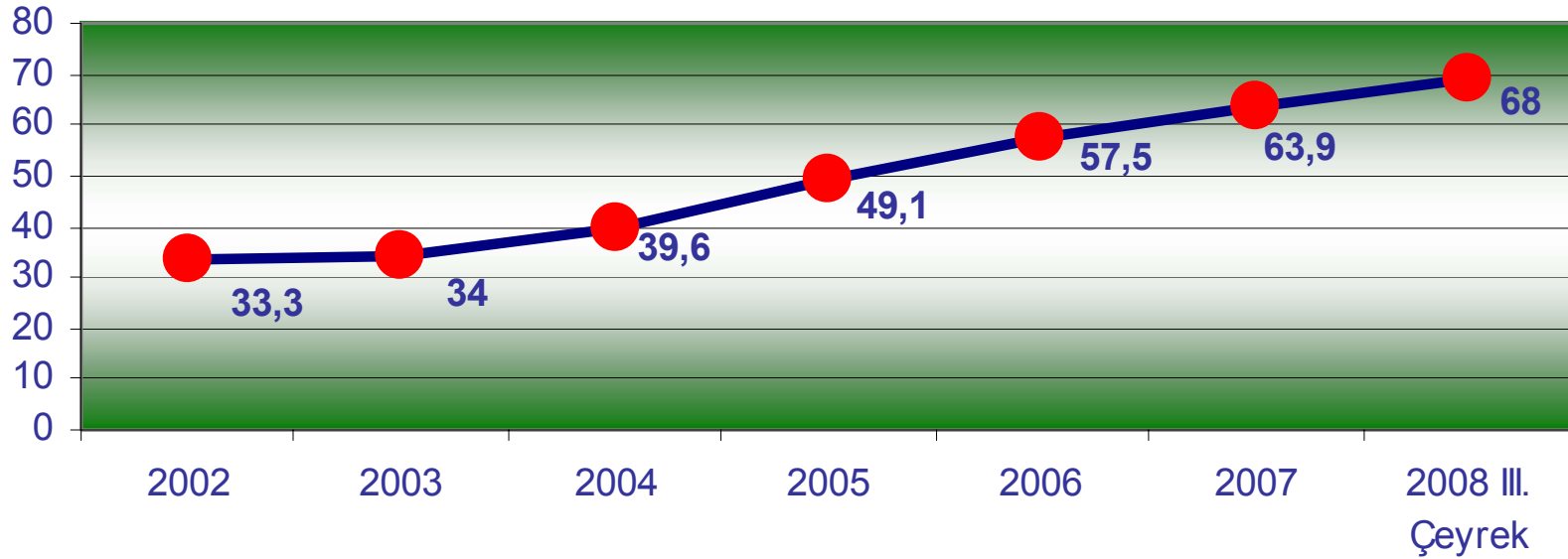
2008 III. ÇEYREK İTİBERİ İLE ÖZEL SEKTÖRÜN DIŞ BORCU 51 MİLYAR DOLARI KISA VADELİ, 145 MİLYAR DOLARI DA UZUN VADELİDİR. 2008 YILI RAKAMI HENÜZ NETLEŐMEMİŐ OLMASINA RAĞMEN BU HALİYLE 2007 YILINA GÖRE YÜZDE 24 ARTIŞ GERÇEKLEŞMİŞTİR. BU BORÇ MİKTARI İLE ÖZEL SEKTÖR RİSK KATEGORİSİNDE BULUNMAKTADIR.

ÖZEL SEKTÖRÜN DIŞ BORCU (MİLYAR DOLAR)

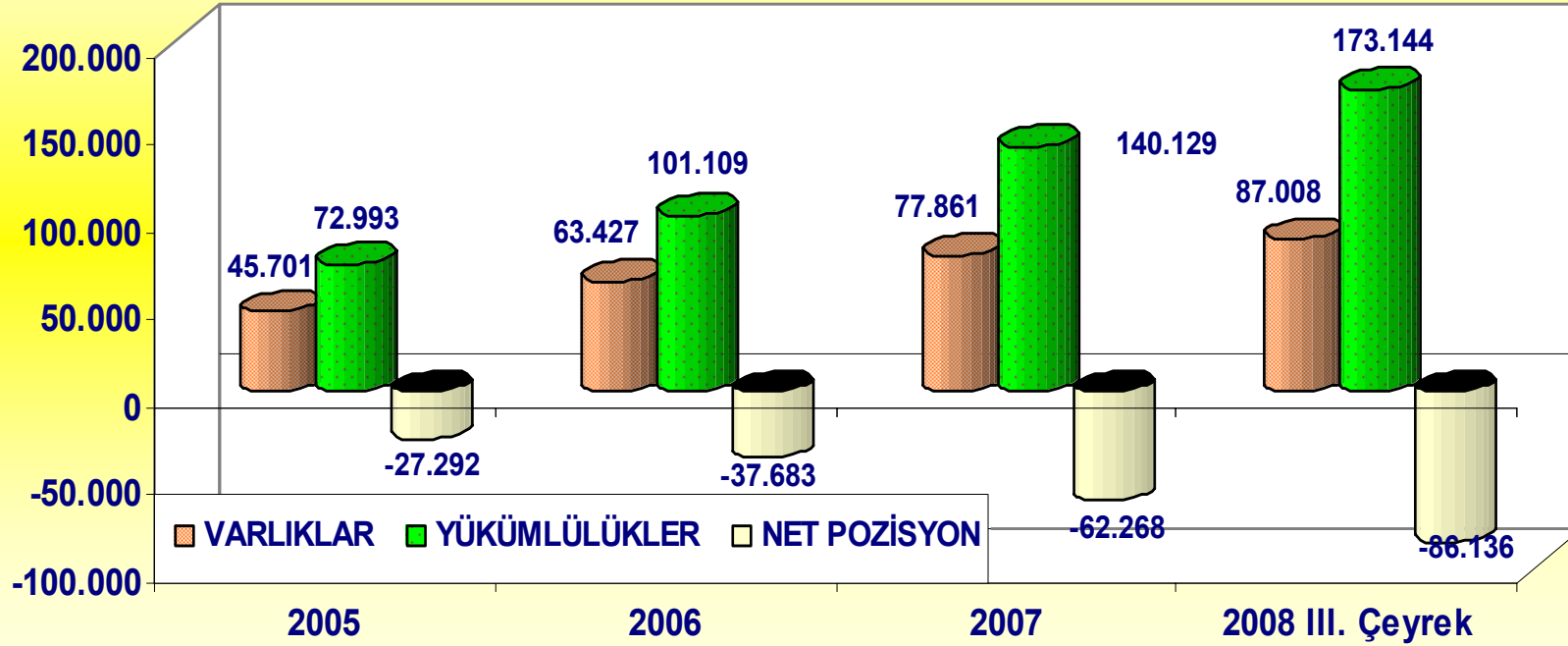
TOPLAM DIŞ BORÇ İÇİNDE ÖZEL SEKTÖRÜN PAYI ÇOK CİDDİ ORANLARDA ARTMAKTA OLUP, NEDEN ISRARLA ÜZERİNDE DURDUĞUMUZ NOKTASINDA BİZİ HAKLI GÖSTERMEKTEDİR. DIŞ BORCUN %68'İ ÖZEL SEKTÖRE AİTTİR. ÖZEL SEKTÖRÜN DIŞ BORÇ İÇİNDEKİ PAYI HER GEÇEN YIL HIZLA ARTMIŞTIR.

**ÖZEL SEKTÖRÜN TOPLAM DIŞ BORÇ İÇİNDEKİ DAĞILIMI
(%)**

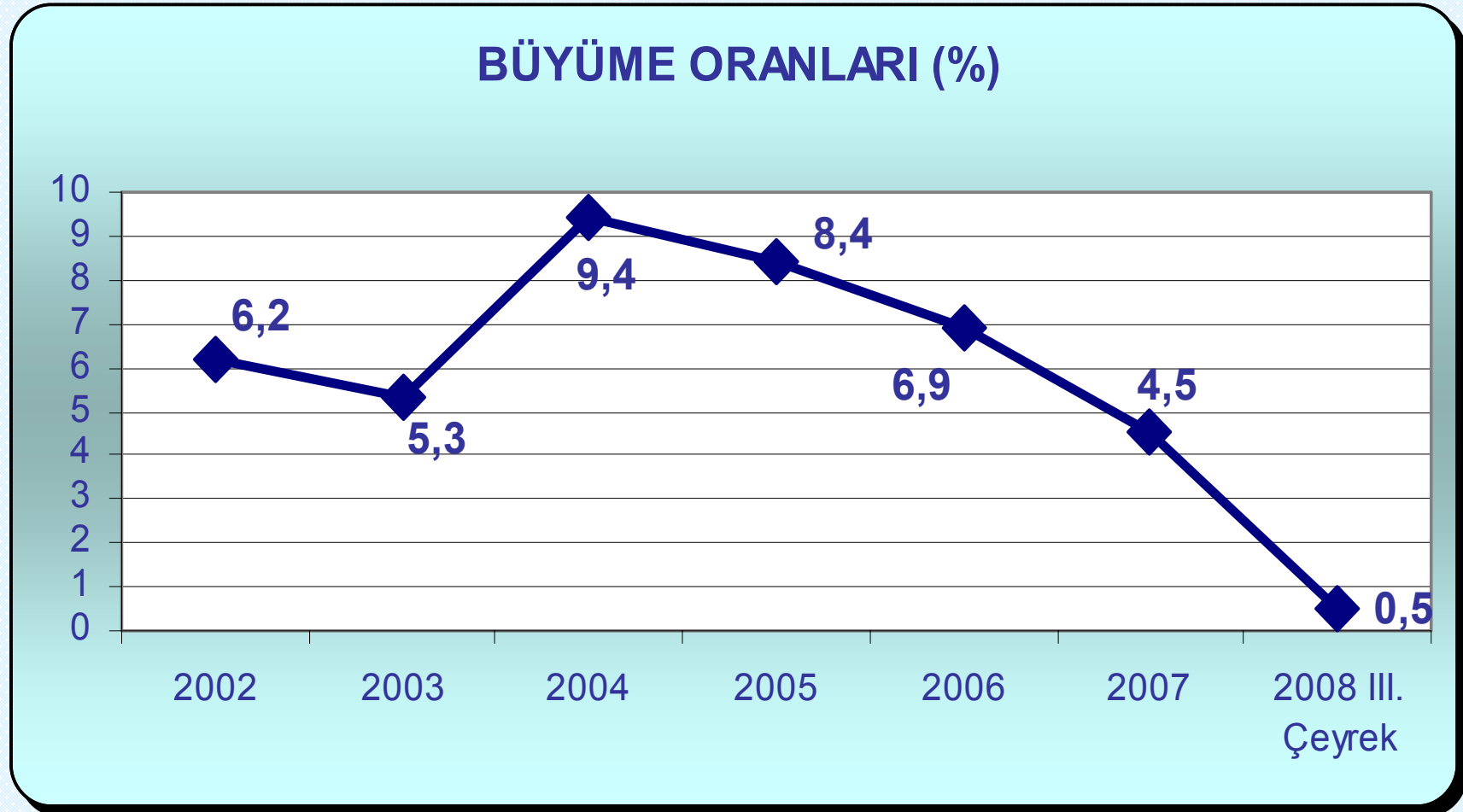
REEL SEKTÖR TÜRK PARASI CİNSİ YÜKSEK FAİZLİ KREDİ KULLANMAK YERİNE, YURTDIŞINDAN DÜŞÜK FAİZLİ DÖVİZ CİNSİ KULLANMAYI TERCİH ETMİŞTİR. 2008 YILI III. ÇEYREK İTİBARI İLE DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI 2007 YILINA GÖRE %38 ARTARAK, 86 MİLYAR DOLARA YÜKSELMİŞTİR. REEL SEKTÖRÜN YÜKÜMLÜLÜKLERİNDEKİ ARTIŞ ORANI, VARLIK ARTIŞLARINDAN DAHA YÜKSEK GERÇEKLEŞMEKTEDİR.

REEL SEKTÖRÜN DÖVİZ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (MİLYON \$)

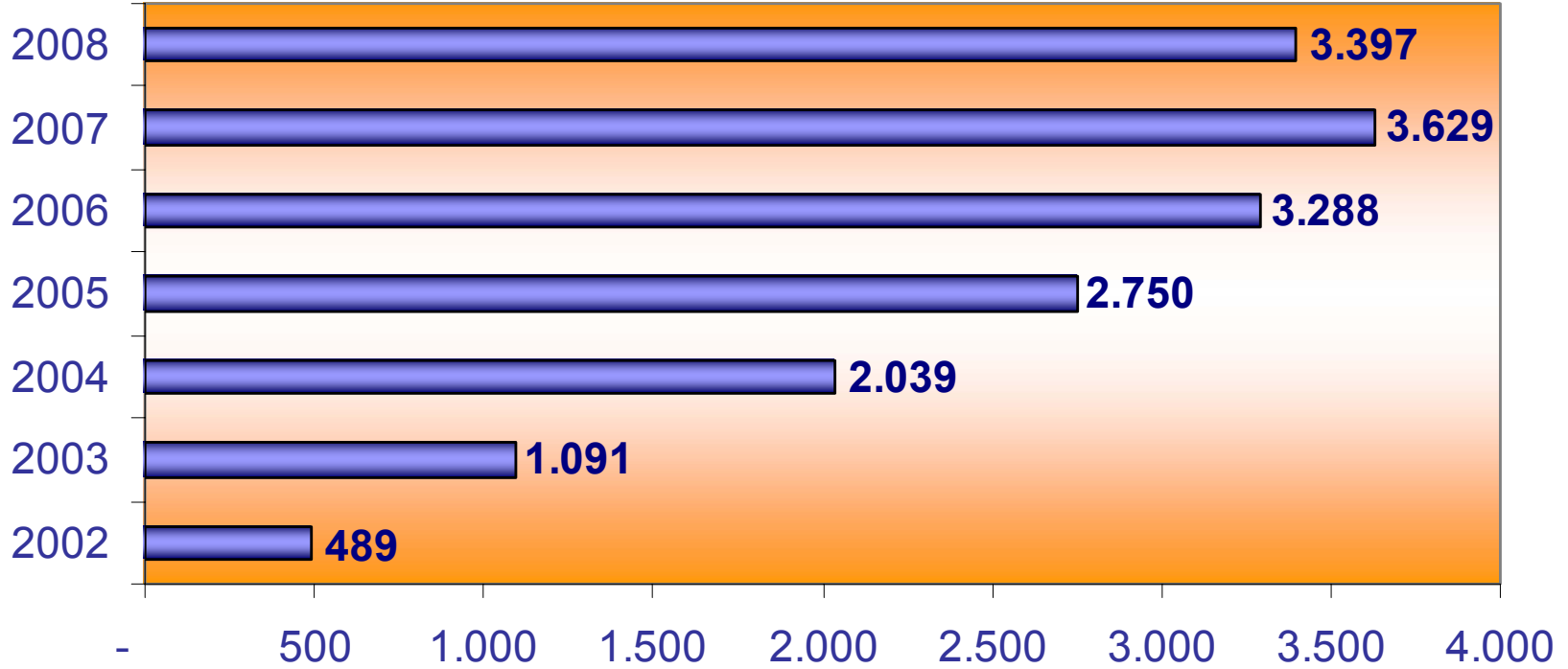
BÜYÜMENİN KAYNAĞI ÖZEL SEKTÖRDÜR. YENİ HESAP DÖNEMİNE GEÇİLMESİYLE REVİZE EDİLEN RAKAMLARLA; SON BEŞ YILIN EN DÜŞÜK BÜYÜME ORANI %4,5 2007 YILINDA GERÇEKLEŞMİŞTİR.

2008 III. ÇEYREK BÜYÜME RAKAMI 0,5'LERE KADAR GERİLEMİŞTİR. O NEDENLE DE HEDEFLENEN SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR BÜYÜME İÇİN ÜRETİM KAÇINILMAZDIR.

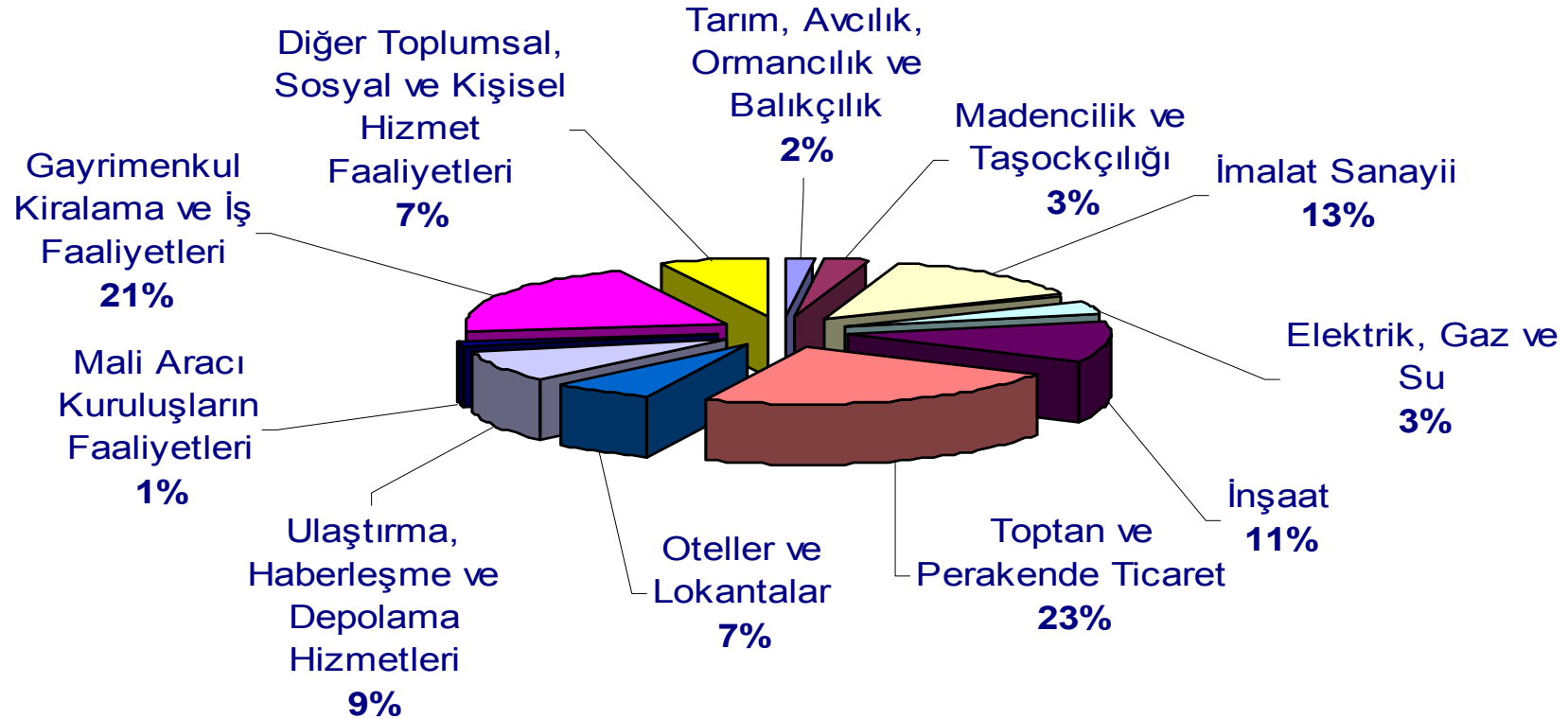
SON 6 YILDA SATIN ALMA YA DA ORTAK OLMA YOLU İLE ÜLKEMİZDE YATIRIM YAPAN YABANCI SERMAYELİ FİRMA SAYISINDA %594'LÜK REKOR BİR ARTIŞ GERÇEKLEŞMİŞTİR. YAŞANAN KÜRESEL KRİZ; 2008 YILINDA GELEN YABANCI SERMAYELİ FİRMA SAYISININ 2007 YILININ GERİSİNDE KALMASINA SEBEP OLMUŞTUR.

ULUSLARARASI YABANCI SERMAYELİ FİRMA SAYISI

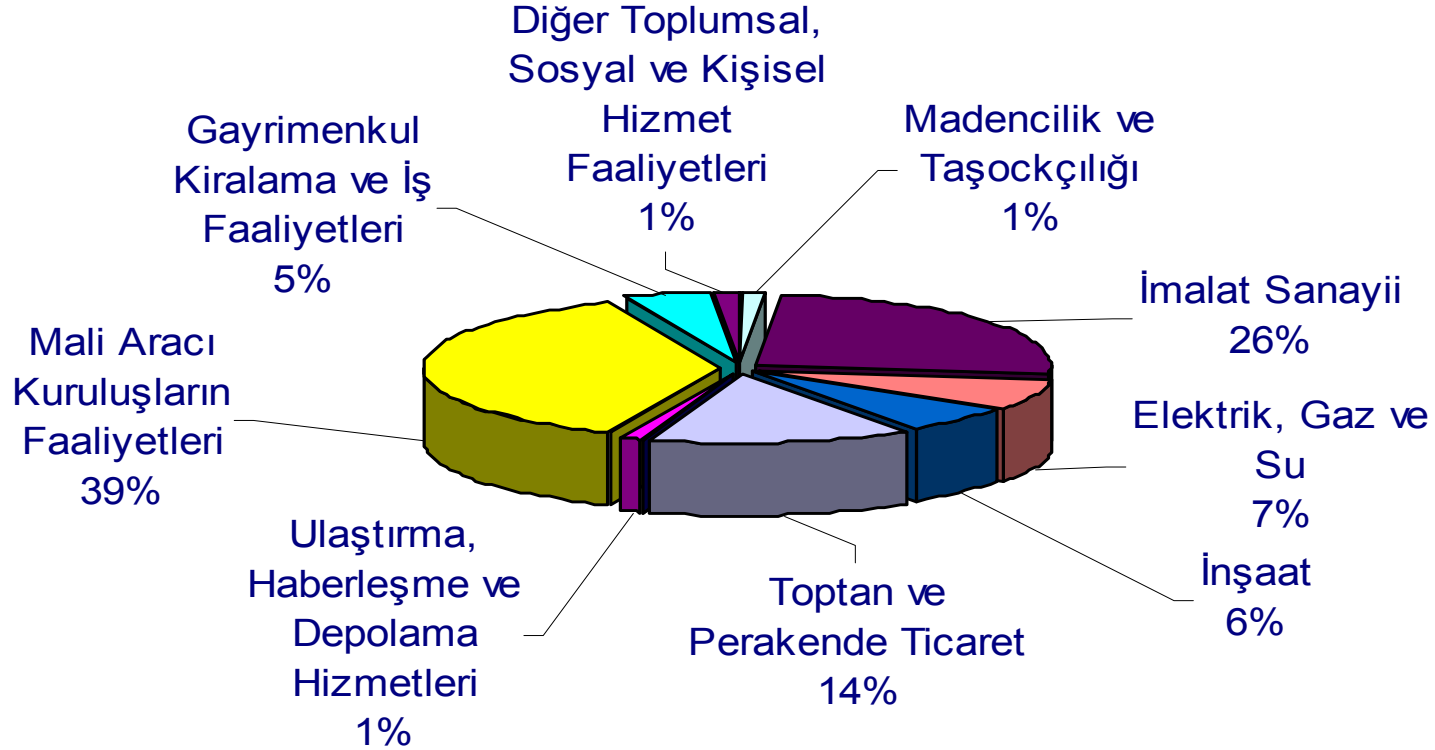
ULUSLARARASI SERMAYELİ FİRMALARIN ÜLKEMİZDE YATIRIM YAPMALARI ELBETTE BİZLERİ MUTLU ETMEKTEDİR. ANCAK GELEN YABANCI SERMAYENİN SADECE %13'Ü İMALAT SANAYİNE YÖNELMİŞTİR. OYSA TOPLAM YABANCI SERMAYE İÇİNDE TİCARETİN PAYI %23 İKEN, GAYRİMENKULÜN PAYI %21'DİR.

2008 YILI ULUSLAR ARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞİNİN SAYISINA GÖRE SEKTÖREL DAĞILIMI

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMINDA DA MALİ ARACI KURULUŞLARIN YATIRIM MİKTARININ TOPLAMDAN ALDIĞI PAY %39 İKEN, İMALAT SANAYİNİN ALDIĞI PAY %26'DA KALMIŞTIR. 14.4 MİLYAR DOLARLIK YATIRIMIN 3.7 MİLYAR DOLARI İMALAT SANAYİ, 5.4 MİLYAR DOLARI MALİ ARACI KURULUŞLARA AİTTİR.

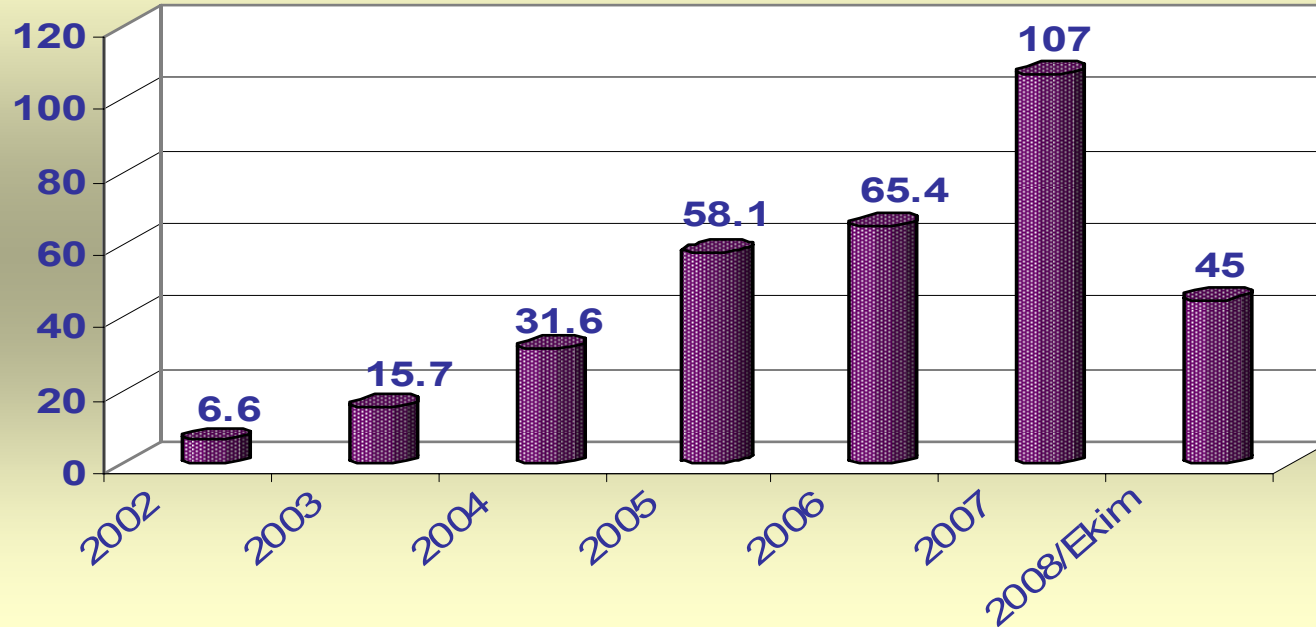
2008 YILI ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞİNİN YATIRIM MİKTARINA GÖRE SEKTÖREL DAĞILIMI (%)

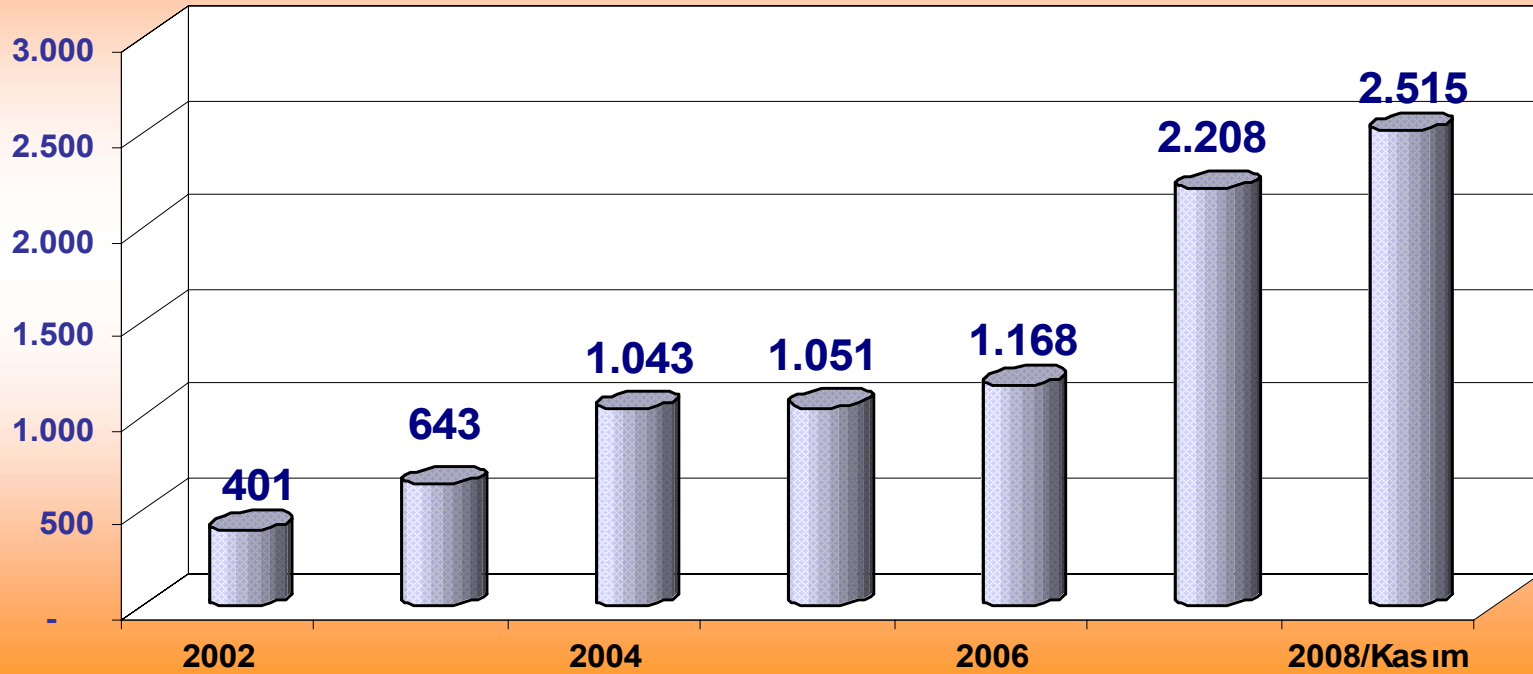
SABİT SERMAYE YATIRIMI DIŐINDA, KISA VADELİ DÖVİZ KREDİSİ, DÖVİZ MEVDUATI, TAHVİL, BONO VE HİSSE SENEDİ SATIN ALMAK İÇİN GELEN YABANCI SERMAYE KALICI DEĞİLDİR. HER AN ÇIKABİLECEK ŐEKİLDE GELEN PARA, SICAK PARA OLARAK TANIMLANIR. GİRİŐİ EKONOMİYİ CANLANDIRIRKEN, BİRDEN ÇIKIŐI DA EKONOMİYİ SOĞUTUR. 2007 YILINDA GELEN SICAK PARA 2006'YA GÖRE %64 ARTIŞLA 107 MİLYAR \$ İKEN 2008 EKİM İTİBARİ İLE SICAK PARA 62 MİLYAR DOLAR ERİYEREK 45 MİLYAR DOLARA GERİLEMİŞTİR.

SICAK PARA (MİLYAR DOLAR)

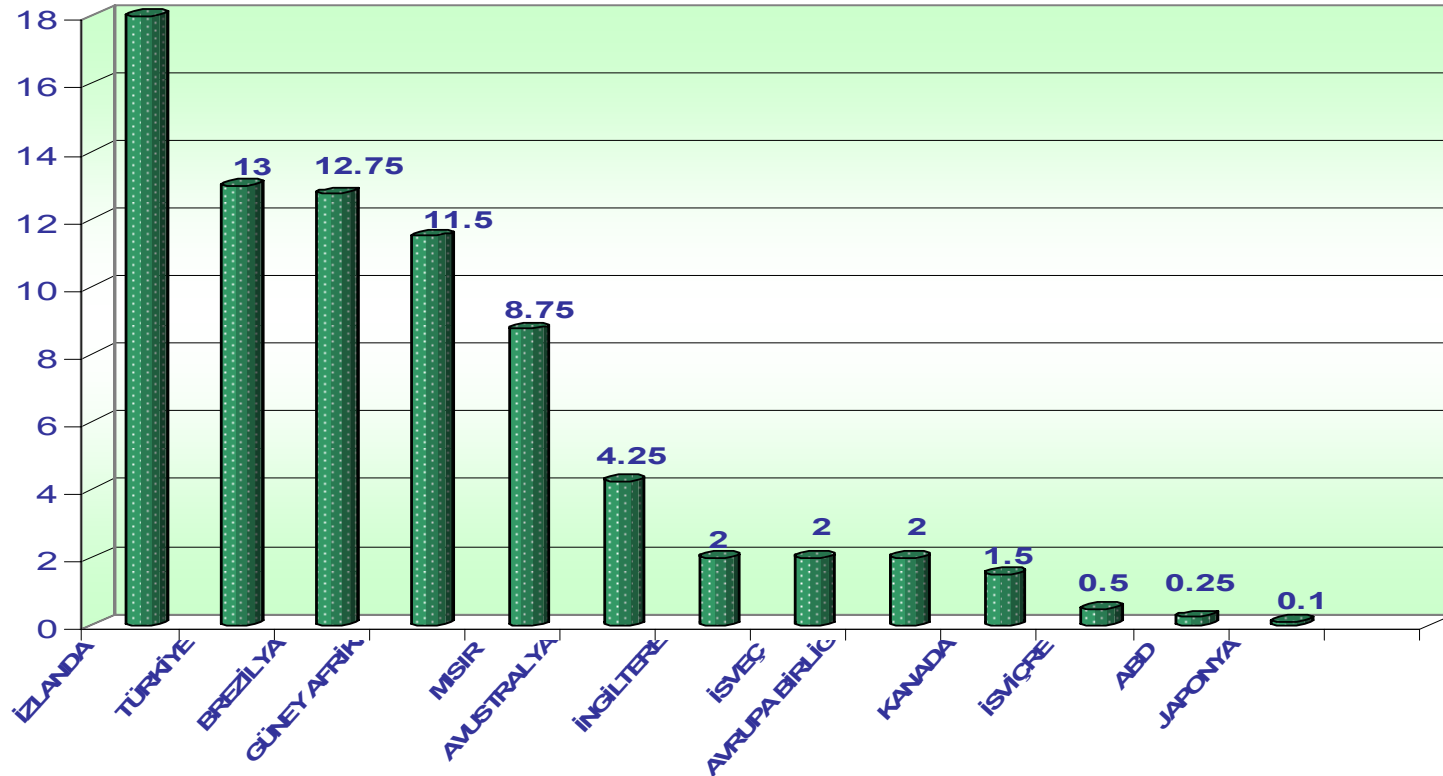
YABANCILARIN TÜRKİYE'DE DOĞRUDAN YATIRIMLARDAN ELDE ETTİĞİ GELİRİN KAR TRANSFERİ YOLUYLA YURTDIŞINA ÇIKARILAN MİKTARI; 2008 YILI KASIM AYI İTİBARI İLE 2007 YILINA GÖRE %14 ARTMIŞTIR. KAZANÇLARINI TÜRKİYE'DE DEĞERLENDİRMEYEN YABANCILAR 2008'İN İLK 11 AYINDA 2.5 MİLYAR \$ KAR TRANSFERİ GERÇEKLEŞTİRMİŞTİR.

TÜRKİYE'DEKİ YABANCI KAR TRANSFERLERİ (MİLYON \$)

YURTIÇİ VE YURTDIŞINDAN GELEN PARAYI PİYASADAN TÜRK PARASI OLARAK ÇEKMEK İÇİN MERKEZ BANKASI GECELİK FAİZ ORANI UYGULAMAKTADIR. BÖYLECE DÖVİZE YİĞİLMAYI ÖNLEMELİK VE GELEN PARA İLE CARİ AÇIĞI FİNANSE ETMEK AMAÇLANIR. BU AYNI ZAMANDA TÜRKİYE'DE NEDEN 2. EN YÜKSEK FAİZ ORANI UYGULANDIĞI SORUSUNUN DA CEVABIDIR. SON FAİZ ARTIRIMI İLE TÜRKİYE 13.00 İLE YİNE EN YÜKSEK 2. FAİZ ORANINA SAHİP ÜLKE ÜNVANINI KORUMAKTADIR.

18 ÜLKELERE GÖRE GECELİK FAİZ ORANI (%)

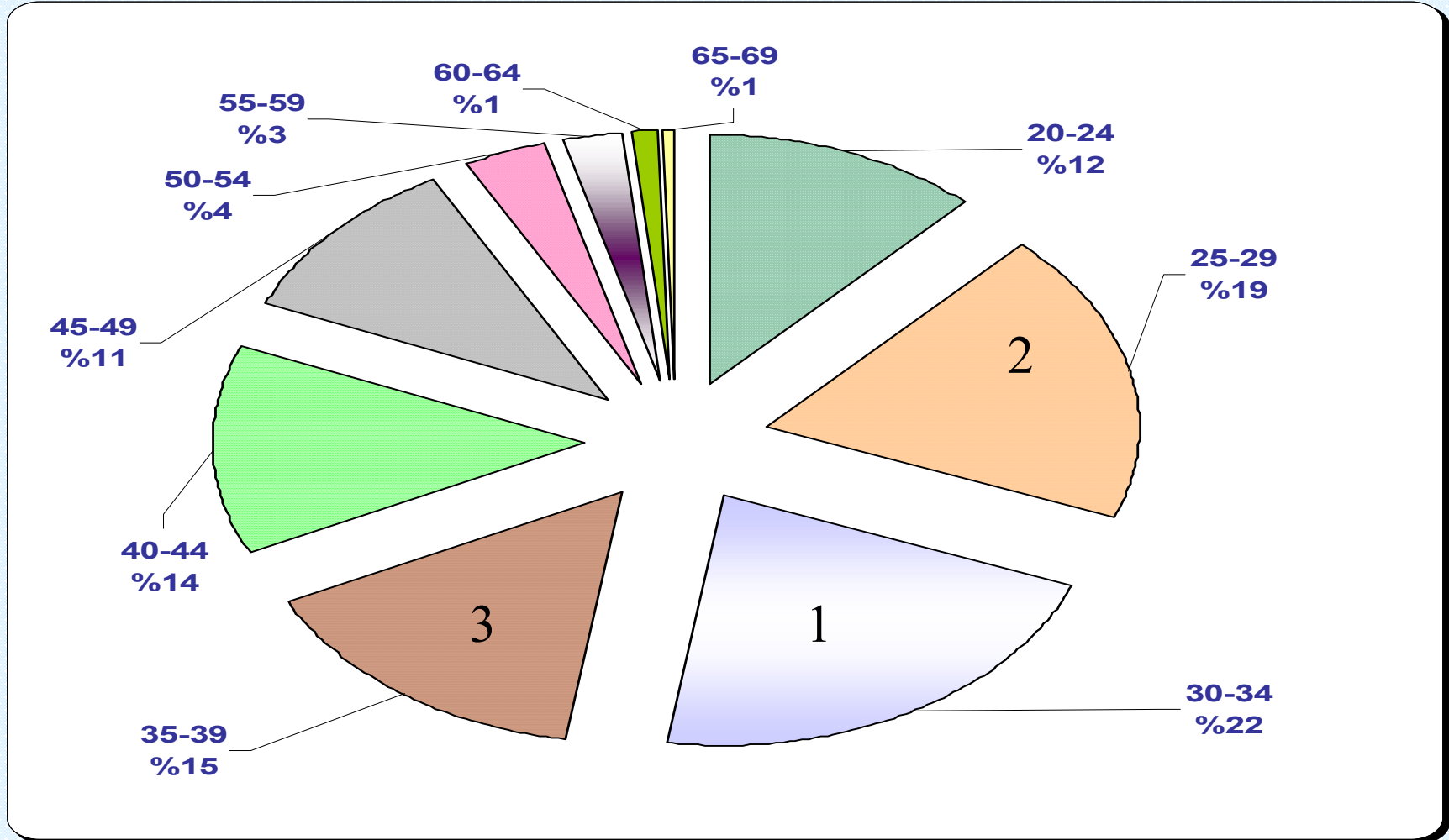
Kaynak: Ülkelerin Merkez Bankaları (Aralık 2008)

**ÜLKEMİZDE KİŞİBAŞINA DÜŞEN KREDİ KARTI SAYISI 2.1'DİR.
YANI HER BİRİMİZİN CEBİNDE ORTALAMA
2 TANE KREDİ KARTI BULUNMAKTADIR.**

**BANKALAR ARASI KART MERKEZİ'NE ÜYE 25 BANKANIN
TÜRKİYE'DE KULLANIMDA
160'I AŞKIN KREDİ KARTI ÇEŞİDİ VARDIR.**

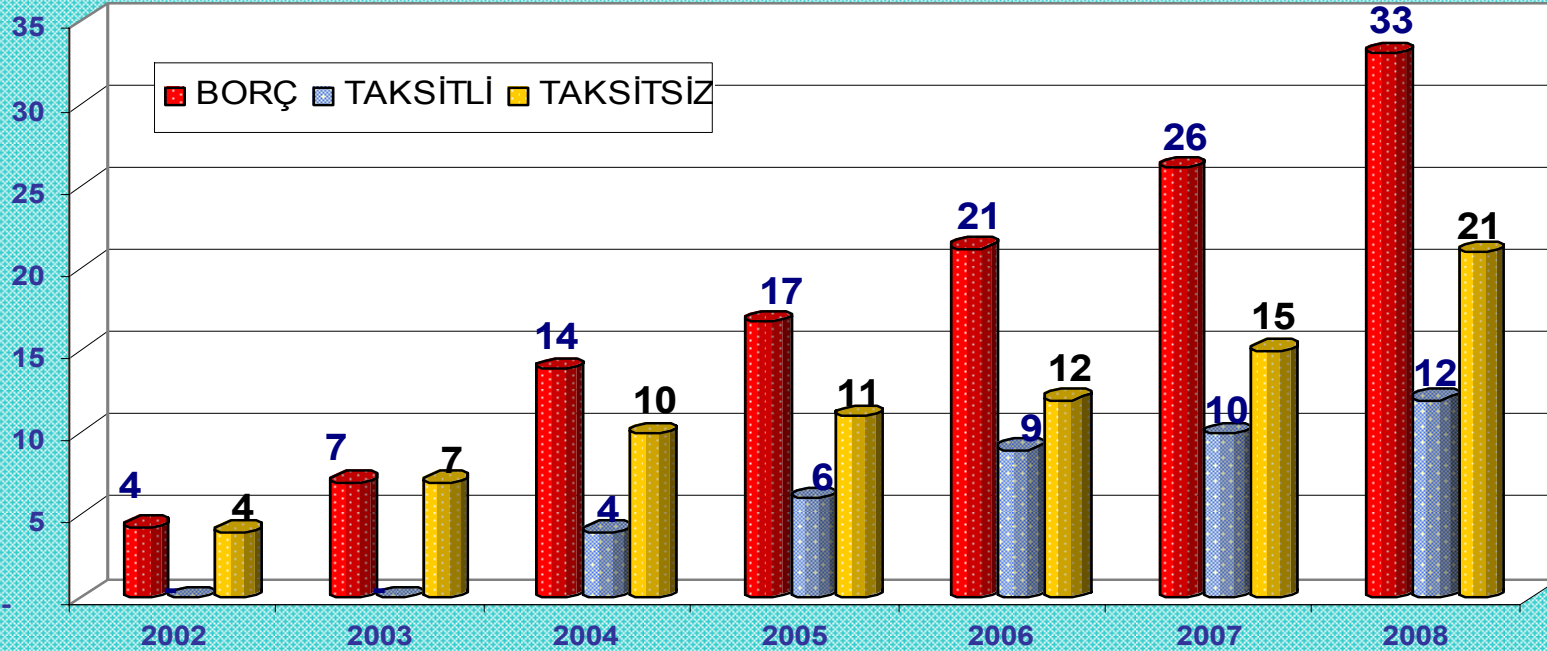
**43 MİLYON KART SAYISI OLDUĞU DÜŞÜNÜLDÜĞÜNDE,
KREDİ KARTINA SAHİP KİŞİ SAYISI 21 MİLYONU AŞMAKTA
OLUP, BU DA NÜFUSUN YÜZDE 30'UNA DENK GELMEKTEDİR.**

TÜRKİYE'DE KREDİ KART KULLANICI PROFİLİ GRAFİĞİ, KART SAHİBİ KİŞİLERİN SON NÜFUS SAYIMI ESAS ALINARAK ORANLAMASINDAN ELDE EDİLMİŞTİR. TAHMİNİ RAKAMLAR OLUP, İLK 3 SIRAYI 30-34, 25-29 VE 35-39 YAŞ GRUBU ALMAKTADIR. ORANLAR SIRASIYLA; %22, %19 VE %15'TİR.

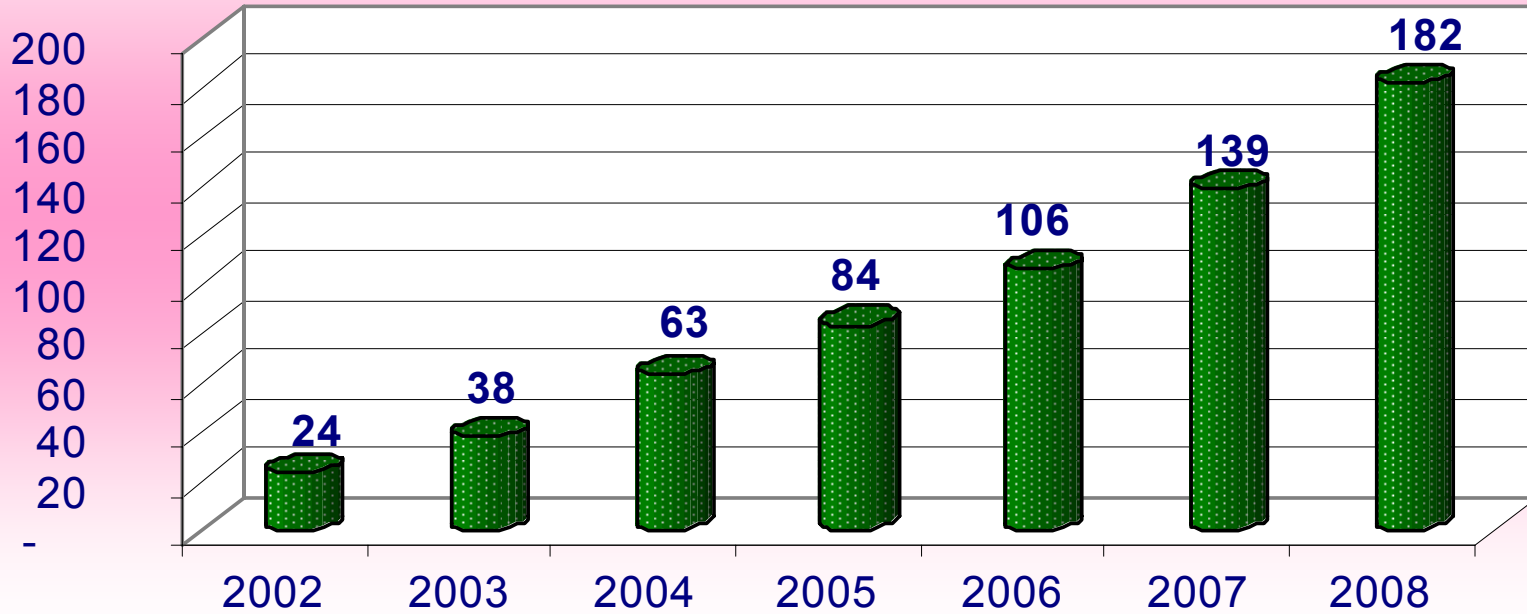
BİREYSEL KREDİ KARTI BORÇLARI BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE 2008 İTİBARI İLE %27 ARTARAK 33 MİLYAR TL'YE YÜKSELMİŞTİR. SON 6 YILDA KART BORÇLARI YÜZDE 725 ARTMIŞTIR. 33 MİLYAR TL OLAN BORÇLARIN 21 MİLYAR TL'Sİ YANI %64'Ü TAKSİTSİZ YAPILAN HARCAMALARDIR.

**KREDİ KARTI BORÇLARI/TAKSİTLİ-TAKSİTSİZ
(MİLYAR TL)**

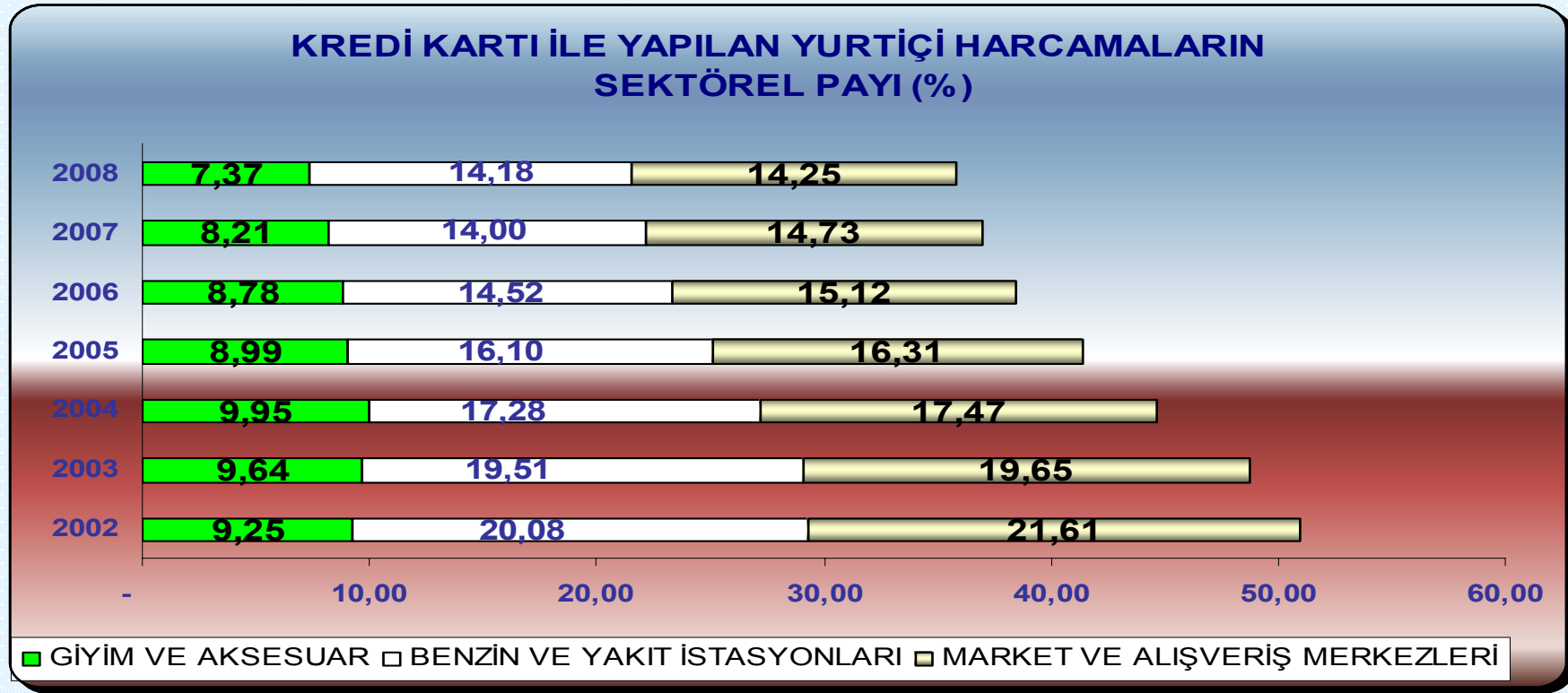

KREDİ KARTLARI İLE YAPILAN HARCAMALAR TOPLAMI; YANI İŞLEM HACMİ 2007'Yİ 139 MİLYAR TL, 2008 YILINI DA %31 ARTIŞLA 182 MİLYAR TL İLE KAPAMIŞTIR. 2008 YILINDA İŞLEM HACMİ 182 MİLYAR TL OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR. GRAFİK, KREDİ KARTLARI İLE YAPILAN İŞLEMLERİN HER YIL HIZLA ARTIŞINI NET OLARAK GÖSTERMEKTEDİR.

YERLİ KREDİ KARTLARININ YURTIÇİ KULLANIMI (MİLYAR TL)

KREDİ KARTLARI İLE YAPILAN HARCAMALAR 5 SEKTÖRDE YOĞUNLAŞMIŞTIR. SIRASIYLA, MARKET, BENZİN, GİYİM, TELEKOMÜNİKASYON VE ÇEŞİTLİ GIDA SEKTÖRLERİDİR. MARKET, GIDA VE ALT SIRALARDA YER ALAN YEMEK İÇİN YAPILAN HARCAMALAR TOPLANDIĞINDA HALKIMIZIN MUTFAK İHTİYACINI KREDİ KARTI İLE GİDERDİĞİ GÖRÜLMEKTEDİR. BENZİNİN 2. SIRADA YER ALMASININ EN BÜYÜK SEBEBİ İSE TOPLAMDA MEBLANIN YÜKSEK OLMASIDIR.

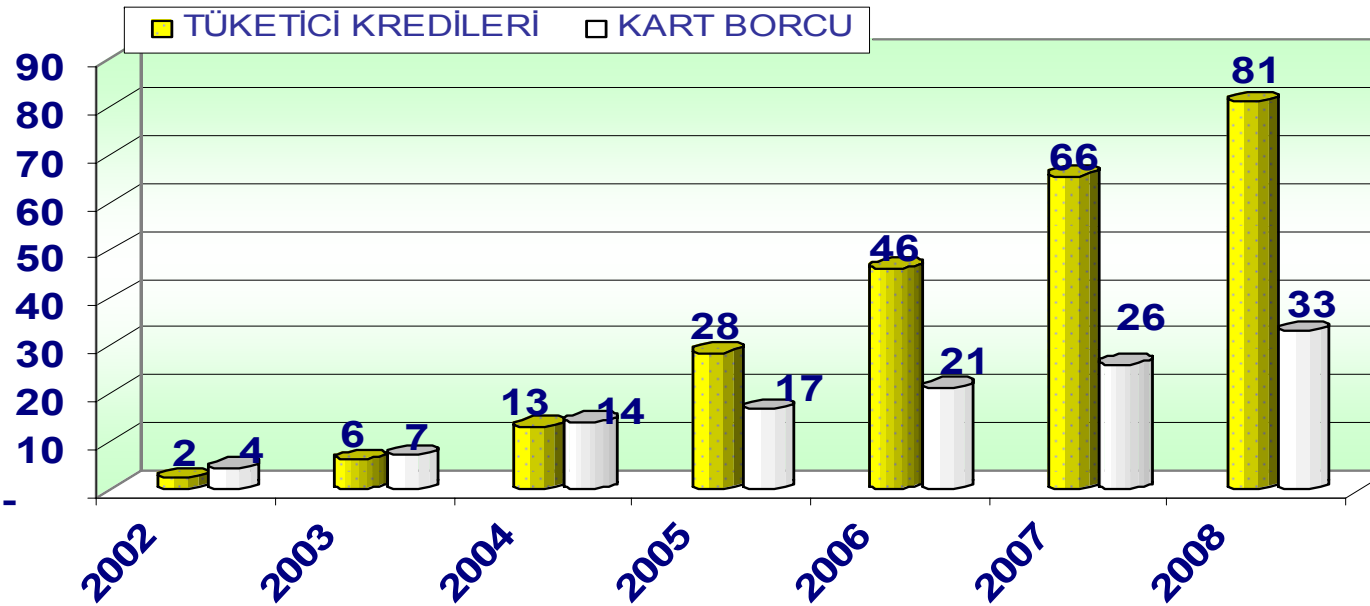

Kaynak: Bankalararası Kart Merkezi

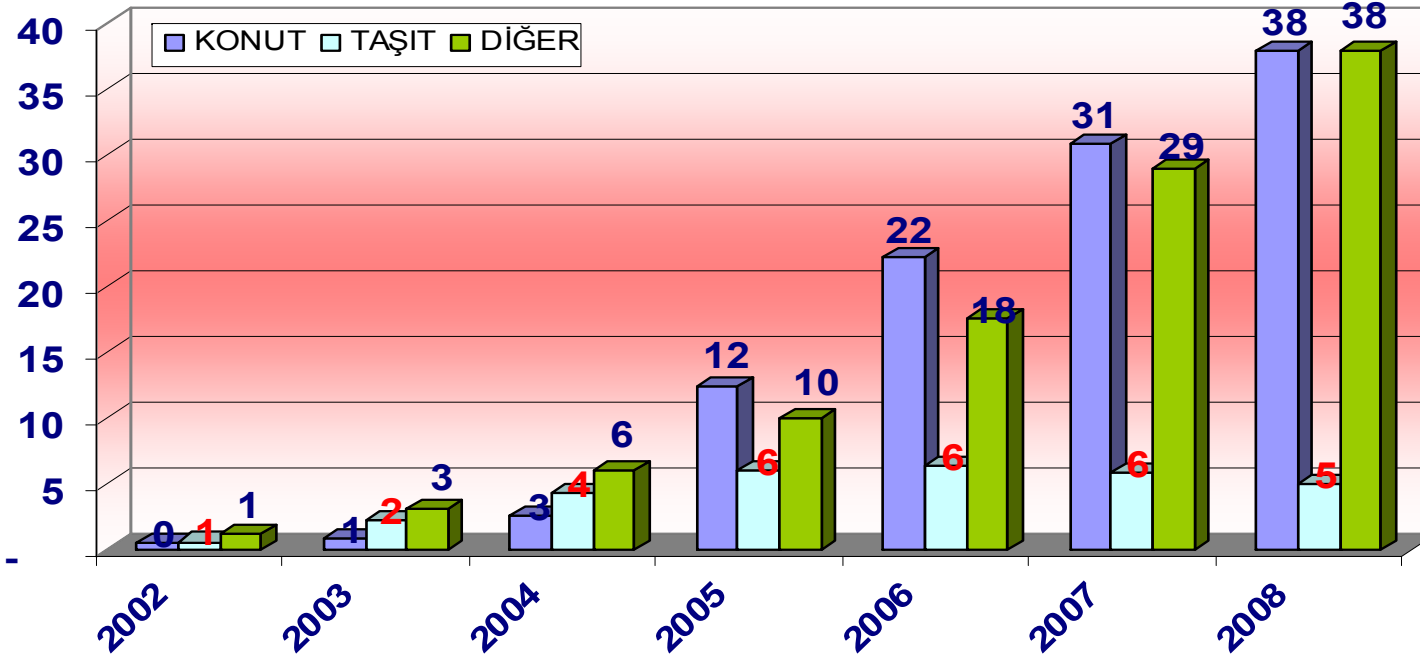
2004 YILINA KADAR BİREYSEL TÜKETİCİ KREDİLERİ KREDİ KARTLARININ GERİSİNDE KALMIŞTIR. ANCAK 2005 YILINDAN SONRA VATANDAŞ TÜKETİCİ KREDİLERİNE YÖNELMİŞTİR. BUNA SEBEP; KREDİ KARTLARININ FAİZ ORANLARININ %4'LERDE, TÜKETİCİ KREDİLERİ FAİZ ORANLARININ %1,5'LARDA DOLAŞMASI VE KREDİ ÇEKEREK KART BORCUNUN ÖDENMESİDİR. BUGÜN TÜKETİCİ KREDİLERİ 81 MİLYAR YTL İKEN, KREDİ KART BORCU 33 MİLYAR YTL'DİR.

MEVDUAT BANKALARI TÜKETİCİ KREDİLERİ VE KREDİ KARTI BORÇLARI (MİLYAR TL)

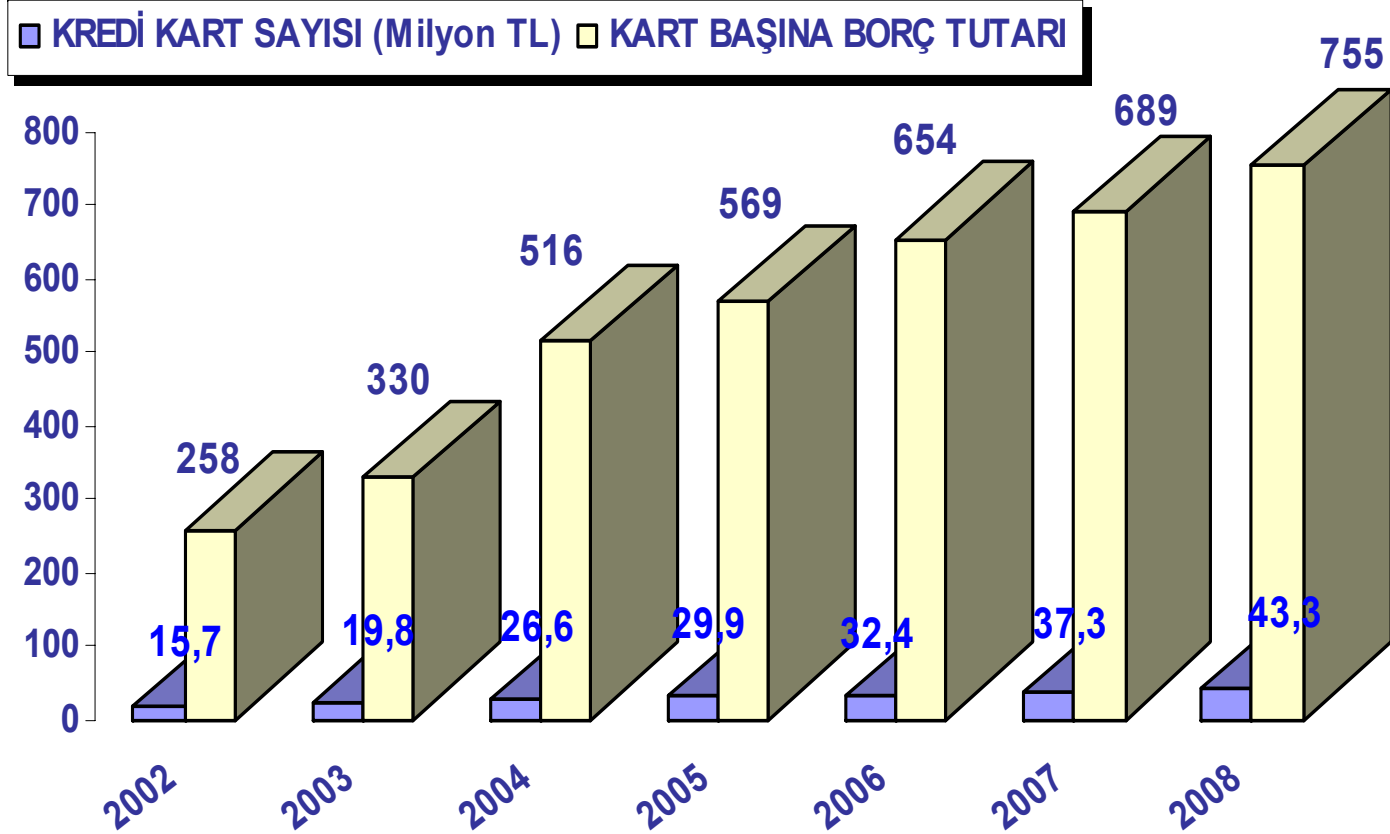
81 MİLYAR YTL'YE ULAŞAN TÜKETİCİ KREDİLERİNİN, 38 MİLYAR TL'SİNİ KONUT, 5,3 MİLYAR TL'SİNİ TAŞIT VE 38 MİLYAR TL'SİNİ DİĞER OLUŞTURMAKTADIR. DİĞER; ÇEŞİTLİ BİREYSEL İHTİYAÇ KREDİLERİNİ KAPSAMAKTADIR. BU DA BİZE HALKIMIZIN EV SAHİBİ OLABİLMEK İÇİN TÜKETİCİ KREDİSİNE YÖNELDİĞİNİ, YAŞAMINI İDAME ETTİREBİLMEK İÇİN DE ÇEŞİTLİ BİREYSEL KREDİLERE SİĞİNDİĞİNİ GÖSTERMEKTEDİR.

MEVDUAT BANKALARI TÜKETİCİ KREDİLERİNİN DAĞILIMI (MİLYAR TL)

2002 YILINDA 15,7 MİLYON OLAN KREDİ KARTI SAYISI BUGÜN 43 MİLYONU AŞMIŞTIR. KART BAŞINA BORÇ TUTARI DA BUNA PARALEL OLARAK ARTARAK, 2008 YILINI 755 YTL OLARAK KAPATMIŞTIR.

KREDİ KARTI SAYISI VE KART BAŞINA BORÇ TUTARI

**BİR KİŞİNİN YIL İÇİNDE BİR KEZ SAYILMASI DURUMUNA GÖRE;
2008 YILINDA BORCUNU ÖDEMEYİP MERKEZ BANKASI'NIN KARA
LİSTESİNE GİREN;**

**FERDİ KREDİ VE KREDİ KARTLARI BORÇLARINI ÖDEMEMİŞ
KİŞİLERİN TOPLAM SAYISI 757 BİN 845'TİR. TOPLAM BORÇ, 2007
YILINA GÖRE %253 ORANINDA ARTMIŞTIR.**

**RAKAMLAR; VATANDAŞIN KREDİ VE KREDİ KARTINA NASIL
BAĞIMLI HALE GELDİĞİNİN ÇOK AÇIK GÖSTERGESİDİR.**

	<u>2007</u>	<u>2008</u>
KREDİ BORCUNU ÖDEYEMEYEN	44.821	274.917
KREDİ KARTLARI BORCUNU ÖDEYEMEYEN	169.774	482.928

HANEHALKININ GERİ ÖDEME GÜCÜNÜN GÖSTERGESİ OLAN HANEHALKI FAİZ ÖDEMELERİNİN HARCANABİLİR GELİRİNE ORANI 2007 YILINDA BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE %4,6; HANEHALKI TOPLAM BORCUNUN HARCANABİLİR GELİRİNE ORANI %29,5 ARTMIŞTIR.

HANE HALKININ HARCANABİLİR GELİRİ, BORÇLULUĞU VE FAİZ ÖDEMELERİ (MİLYON YTL)

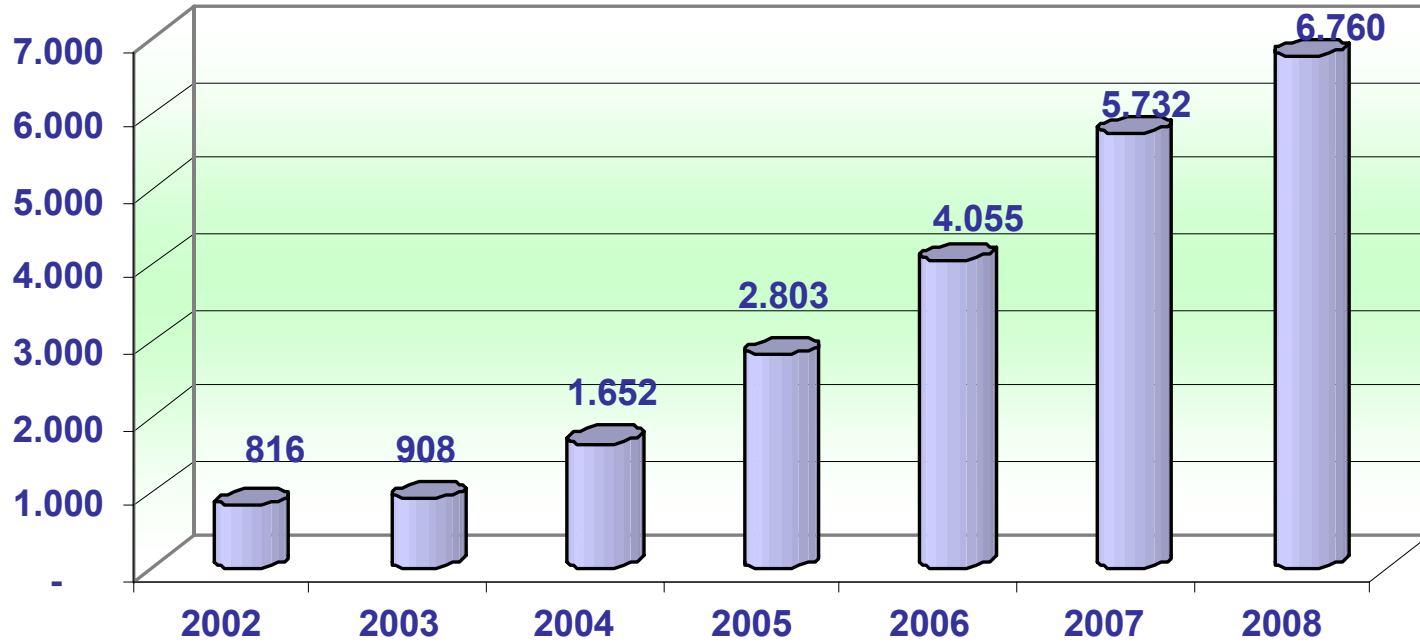
	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u> <u>(Eylül)</u>
Hanehalkı Faiz Ödemeleri	7.245	10.264	12.109	15.576	18.655
Hanehalkı Borcu (Kredi+K.Kartı)*	28.259	49.979	73.410	99.494	123.409
Hanehalkı Harcanabilir Geliri	218.752	255.640	404.677	465.992	545.377
Faiz Öd./Hh. Harcanabilir Gelir (%)	3,3	4,0	3,0	3,3	3,4
Borç/Hh. Harcanabilir Gelir (%)	12,9	19,6	18,1	21,4	22,6

*: Tüketici Finansman Şirketlerince Kullanılan Krediler Dahil

Kaynak: Merkez Bankası

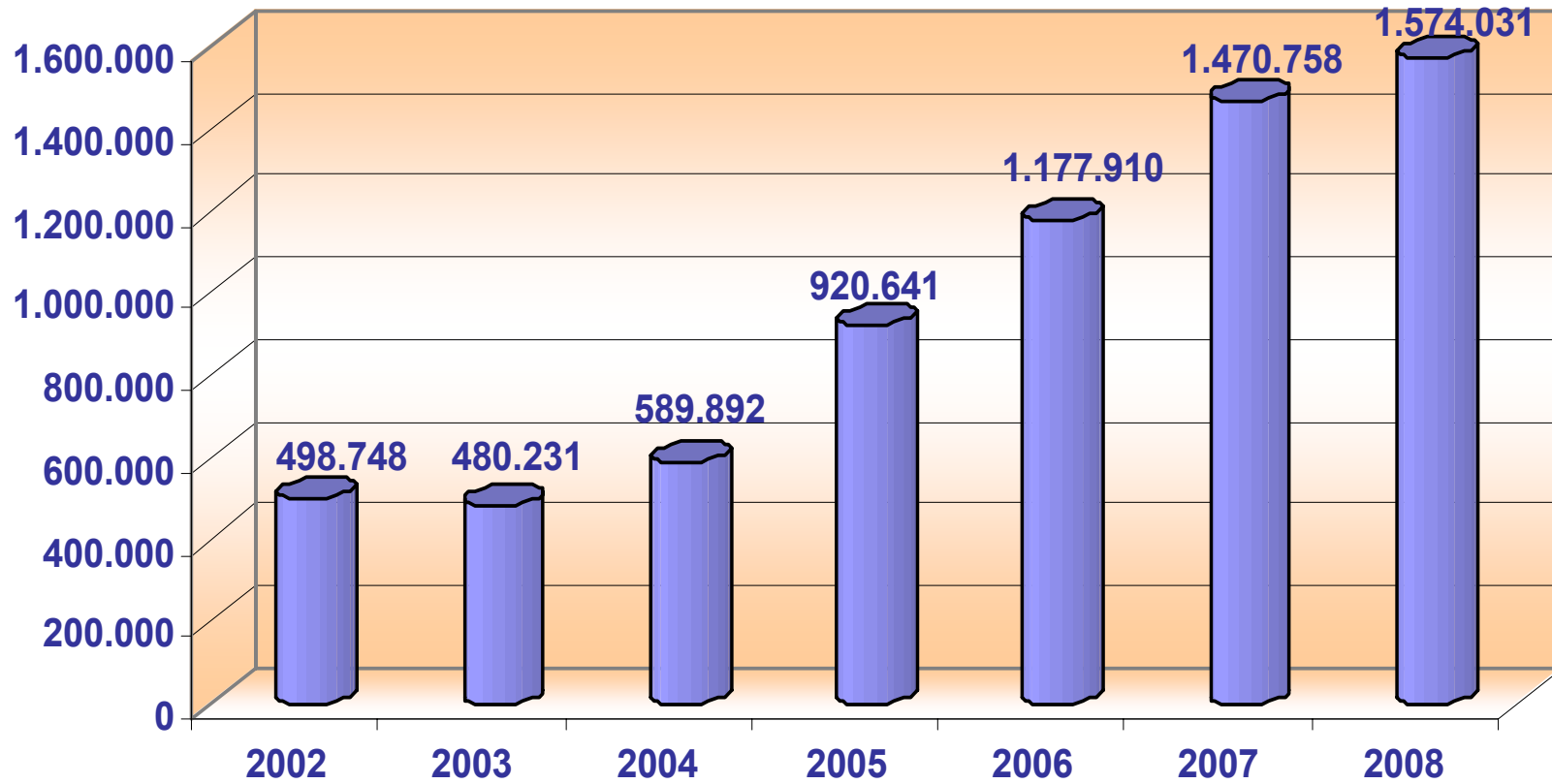
2002 YILINDA 816 MİLYON YTL OLAN PROTESTO EDİLEN SENETLERİN TUTARI, 2007 YILINDA YÜZDE 602 ORANINDA REKOR BİR ARTIŞLA 5.7 MİLYAR YTL'YE ULAŞMIŞTIR. PİYASADAKİ ÖDEME SIKINTISI; SENETLERİN PROTESTO EDİLMESİNDEKİ ARTIŞLARDAN AÇIKÇA GÖRÜLMEKTEDİR. 2008 YILINDA PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI 6,7 MİLYARI BULMUŞTUR.

PROTESTO EDİLEN SENETLERİN TUTARI (MİLYON TL)

2004 YILINDA BAŞLAYAN PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI; 2008 YILINDA BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE %7 ARTARAK 1.5 MİLYONUN ÜSTÜNE ÇIKMIŞTIR.

PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI

2002 YILINDA 743 BİN OLAN KARŞILIKSIZ ÇEK SAYISI; 2008 YILINDA BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE %16 ORANINDA ARTARAK 1 MİLYON 537 BİNE ULAŞMIŞTIR. KARŞILIĞININ OLMADIĞINI BİLEREK VEYA BİLMEYEREK VERİLEN KARŞILIKSIZ ÇEKLERİN 2007 YILINDA %63'Ü, 2008 YILINDA %59'U GERİ ÖDENEBİLMİŞTİR.

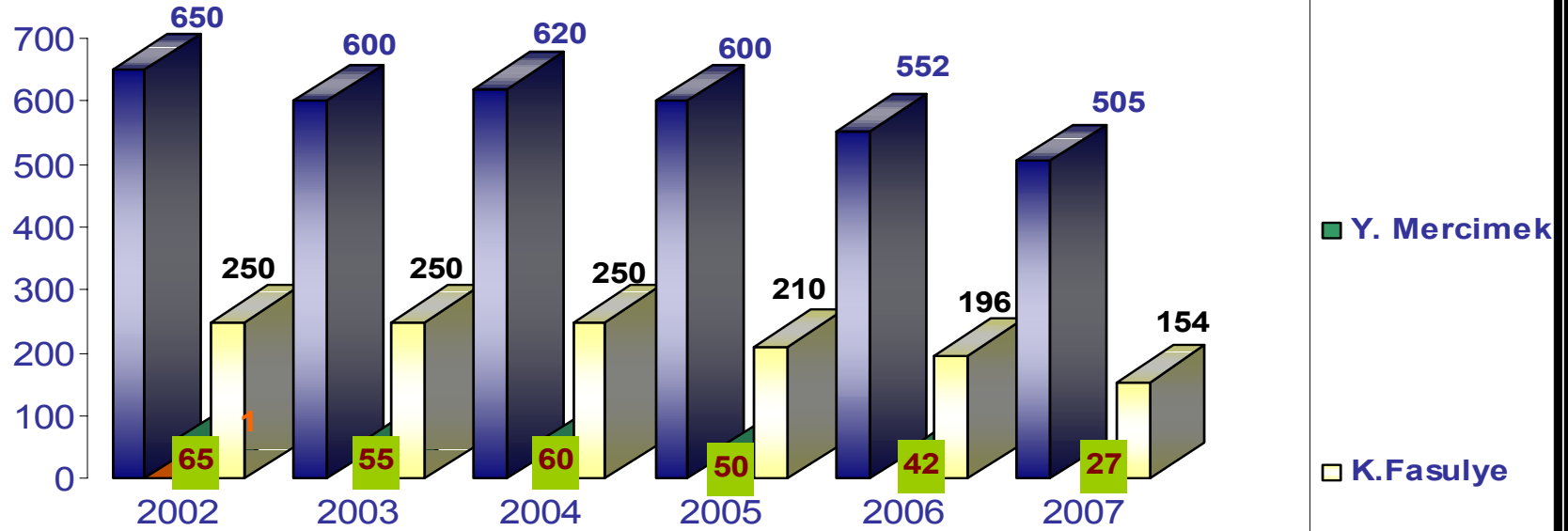

Kaynak: Merkez Bankası

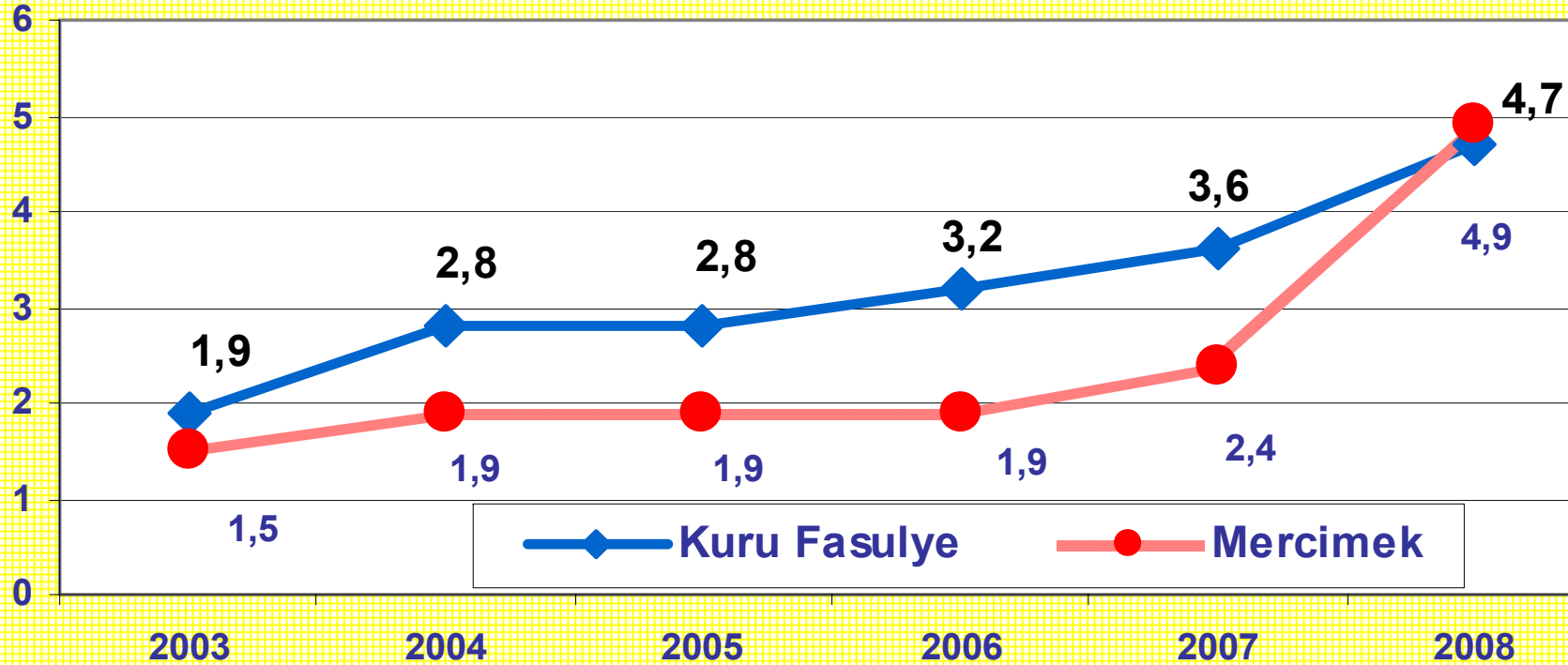
2007 YILINDA ÖZELLİKLE G.DOĞU ANADOLU BÖLGESİ %70 DAHA AZ YAĞMUR GÖRMÜŞTÜR. O NEDENLE 2007'DE ÜRETİMDEKİ DÜŞMEYİ KURAKLIK İLE AÇIKLAYABİLİRİZ. ANCAK SON 20 YILDA BAKLAGİL ÜRETİLEN ALANLAR 2 MİLYON HEKTARDAN 1.2 MİLYON HEKTARA GERİLEMİŞTİR. BUGÜN KENDİ ÜRETEBİLECEĞİMİZ ÜRÜNÜ, ÜRETEMEMEKTEN DOLAYI DIŞA BAĞIMLI HALE GETİRİLDİK. 2002 YILINDAN BU YANA NOHUT ÜRETİMİNDE %22, KURU FASULYEDE %38, YEŞİL MERCİMEKTE %58 AZALMA GERÇEKLEŞMİŞTİR.

SEÇİLMİŞ BAZI BAKLAGİL ÜRETİMİ (BİN TON)

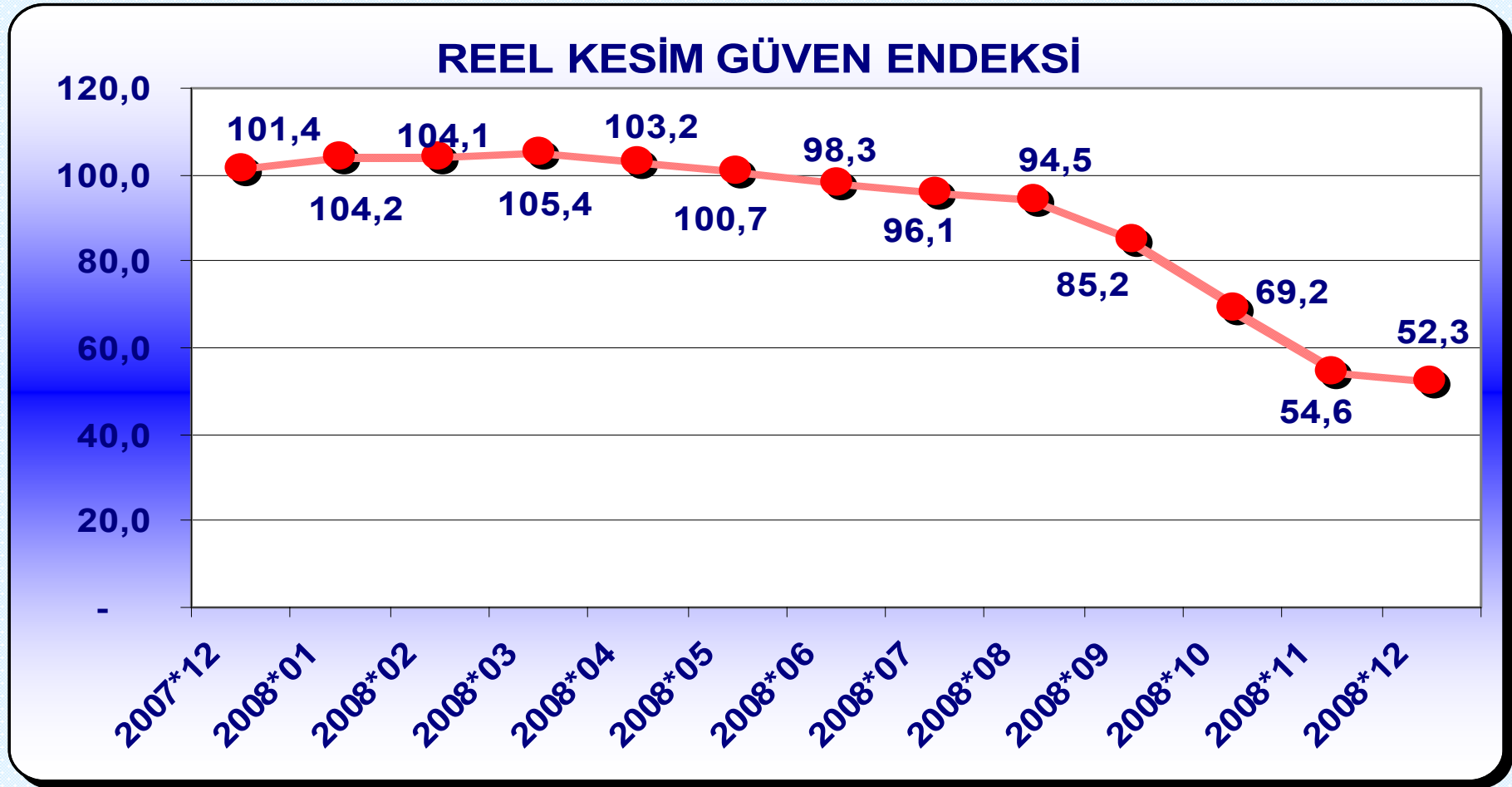

2003-2008 DÖNEMİNDE ORTALAMA KURU FASULYE FİYATI %147, ORTALAMA MERCİMEK FİYATI %227 ARTMIŞTIR. 2008 YILINI KURU FASULYE YAKLAŞIK 4.7 TL, MERCİMEK YAKLAŞIK 5 YTL OLARAK KAPATMIŞTIR. ÜRÜNLERDEKİ ARTIŞ YILLIK ENFLASYONUN DA KAT KAT ÜZERİNDE GERÇEKLEŞEREK MUTFAKTAKİ YANGINI GÖZLER ÖNÜNE SERMEKTEDİR.

KURU FASULYE VE MERCİMEKTE ORTALAMA MARKET FİYATLARI (TL)

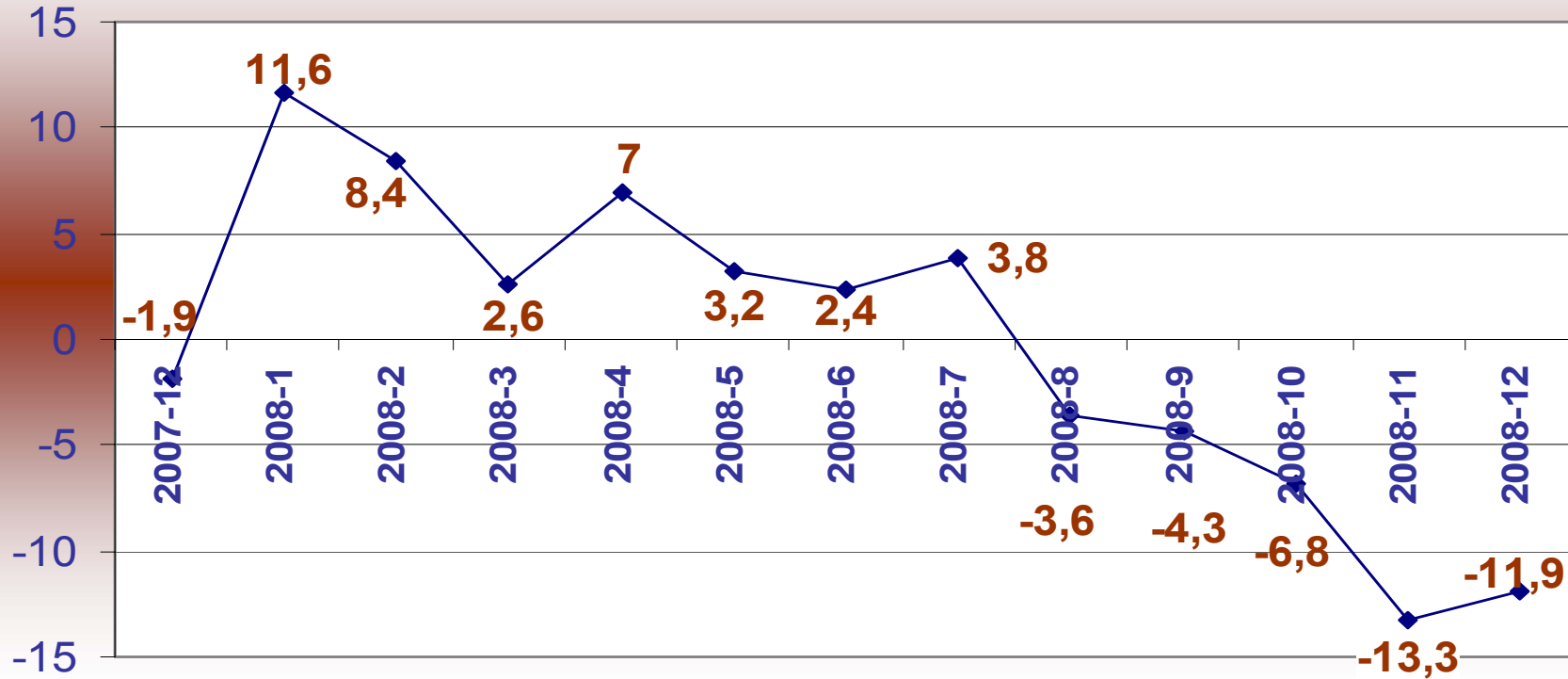
REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ GEÇEN YILIN ARALIK AYINDAN BU YANA İNCELENDİĞİNDE; SEÇİM SONRASI BAŞLAYAN GÜVEN BUNALIMI BUGÜNE KADAR EN ALT SEVİYESİNE ULAŞMIŞ VE 2007'NİN ARALIK AYINDA 101 OLAN ENDEKS, 2008'İN AYNI AYINI 52,3 İLE KAPATMIŞTIR.

Kaynak: Merkez Bankası

SANAYİ ÜRETİMİ; 2001 YILINDAN BU YANA İLK KEZ YILLIK BAZDA GERİLEYEREK 2008 YILINDA 0,4 DÜŞÜŞ KAYDETMİŞTİR. 2007 YILINDA SANAYİ ÜRETİMİ 6.9 ARTMIŞTI. 2008 YILININ AĞUSTOS AYINDAN İTİBAREN SANAYİ ÜRETİMİNDE SÜREKLİ AZALAN BİR İVME GÖZLENMEKTEDİR.

SANAYİ ÜRETİMİ (%)

TÜRKİYE'DE KAPASİTE KULLANIM ORANI YÜZDE 80'LERDE İKEN, 2008 YILININ İKİNCİ YARISINDAN İTİBAREN YÜZDE 70'LERE GERİLEMİŞ VE SON AYI 64,7 İLE KAPAMIŞTIR.

KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

